наша свабода

№73 ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

10 ЛІСТАПАДА 2000 года ПЯТНІЦА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

стар.7

Псіхіятрычная дапамога

Приехал на разведку

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

До Минска с официальным рабочим визитом добрался и шеф российской внешней разведки генерал Сергей Лебедев.

9 ноября он встретился с А.Лукашенко, который поблагодарил «российских чекистов» за всестороннюю помощь. В том числе и в подготовке кадров. При этом А.Лукашенко отметил, что, несмотря на развал Советского Союза, спецслужбы не разошлись.

Считается, что с приходом кадрового сотрудника бывшего Первого главного управления КГБ (нынешняя СВР – Служба внешней разведки) подполковника Владимира Путина в Кремль разными тропами чекисты вернулись во власть. И если в России это еще идущий процесс, то в системе государственной власти Беларусь за последние шесть лет он практически завершился. На всех ключевых постах находятся чекисты. Это и аппарат Совета безопасности, и Комитет госконтроля, МИД, многие другие структуры госуправления. Да и сам А.Лукашенко некогда служил в пограничных войсках, которые были в подчинении КГБ.

В отличие от России, где Борис Ельцин «распилил» былого монстра, выделив внешнюю разведку в отдельное ведомство СВР, которое напрямую подчиняется президенту, в суверенной Беларуси внешняя разведка так и осталась первым управлением КГБ. Ее бывший в начале 90-х годов начальник полковник Жуковец трагически погиб — упал с балкона известного в Минске дома на Немиге. Другой бывший начальник белорусской разведки полковник В.Герасимович ныне служит послом в Амстердаме. Ну а нынешний – полковник Минич – возглавлял до переезда в Минск Брестское областное управление КГБ.

В своем интервью « Московскому комсомольцу» шеф КГБ Беларуси генерал-лейтенант Владимир Мацкевич признал, что белорусская разведка имеет свои определенные приоритеты. Например, получение информации о сопредельных странах, о государствах, с которыми Беларусь имеет какие-то отношения. К успехам белорусской разведки он отнес ее содействие в продвижении отечественной продукции на западные рынки, получение ноу-хау иностранных государств. ▶

Окончание на стр.3

Пераможца падтрымае Беларусь

Наша стаўка на амерыканскія выбары

Віталь ЦЫГАНКОЎ

Які амерыканскі прэзідэнт больш патрэбны беларускай дэмакратыі і незалежнасці?

Вынікі выбараў прэзідэнта ЗША стануць вядомыя толькі сёння, але прааналізаваць варыянты для Беларусі мы павінны ўжо зараз. Што можа чакаць ад новага прэзідэнта ЗША Беларусь афіцыйная і Беларусь апазіцыйная?

Беларусі афіцыйнай наўрад ці варта разлічваць на нейкія істотныя змены ў палітыцы ЗША. Як адзначыў Анатоль Лябедзька, за апошнія паўтары гады беларускай апазіцыі ўдалося стварыць рэальнае прабеларускае лобі ў Кангрэсе ЗША. У яго склад уваходзяць як дэмакраты, так і рэспубліканцы, падыходы якіх да «беларускага пытання» не адрозніваюцца. Менавіта там, у Кангрэсе, былі прынятыя самыя важныя рэзалюцыі ў дачыненні да Беларусі.

Што можа істотна змяніцца ў палітыцы адміністрацыі ў выпадку перамогі Буша, дык гэта стаўленне да Расіі, і адпаведна да Саюза Беларусі і Расіі. Рэспубліканцы не будуць так цацкацца з Масквой, як гэта практыкавала адміністрацыя Клінтана на чале з вялікім аматарам Расіі спецыяльным прадстаўніком па справах СНД Строўбам Тэлбатам. У Амерыцы ходзяць чуткі, што пасля перамогі Буша гэтая пасада ўвогуле можа быць ліквідаваная. А вось на што звяртае ўвагу старшыня БНФ Вінцук Вячорка: *«Рэспубліканцы, і гэта засведчыў у сваіх праграмных прамовах Джордж Буш, не маюць асаблівых ілюзіяў наконт дэмакратычнай эвалюцыі Расіі, і гавараць пра Беларусь мы павінны ў плане захавання нашай незалежнасці, якой пагражае толькі адна Расія».* Хаця Вячорка як вопытны і абачлівы палітык афіцыйна не выказвае сваіх сімпатыяў да каго-небудзь з двух кандыдатаў, але цалкам зразумела, што БНФ як партыя права-кансерватыўнага накірунку, безумоўна, жадае перамогі Джорджу Бушу.

Беларускім прыхільнікам Альберта Гора, напэўна, будзе цікава даведацца, што менавіта да гэтай кандыдатуры з большай сімпатыяй ставіліся беларускія камуністы. І не толькі з-за таго, што за кандыдата-дэмакрата ў Амерыцы традыцыйна галасуюць маласабяспечаныя, беспрацоўныя, прадстаўнікі нацыянальных, расавых і сексуальных меншасцяў. Беларускіх камуністаў Гор прываблівае ўсё той жа прыхільнасцю да Расіі. Вось што гаворыць сакратар Партыі камуністаў беларускай Алена Скрыган: *«Больш прымальным быў бы, канешне, Гор. Перш за ўсё таму, што ў яго лепшыя адносіны да Расійскай Федэрацыі, і калі мы гаворым аб саюзе Беларусі і Расіі, то мы павінны і гэты момант улічваць. Я лічу, што ў яго былі надрэнныя адносіны з некаторымі прадстаўнікамі расійскай эліты, і гэта, мабыць, было б спрыянне для Расіі, а я лічу, што і для Беларусі, калі б быў абраны Гор».*

Беларуская дыяспара ў Амерыцы традыцыйна галасавала за рэспубліканцаў і – пераважна дзякуючы іхняй жорсткай знешняй палітыцы, асабліва ў стаўленні да камунізму. Менавіта рэспубліканцы – Рональд Рэйган (прэзідэнцтва ў 80-88 гадах) і бацька цяперашняга кандыдата Буш — старэйшы (88-92) — выйгралі халодную вайну ў Савецкага Саюза. Зрэшты, камуністычнай імперыі ўжо няма, і крытэры знешняй палітыкі значна змяніліся. ▶

Заканчэнне на стар.3

стар.7

«Рэзервісты» БТ

Адпраўленыя новым кіраўніцтвам у «рэзерв» супрацоўнікі беларускага тэлебачання выказваюць незадаволенасць тым, як на Макаёнка,9 праводзіцца структурная рэарганізацыя. Яны напісалі адкрыты ліст да старшыні Белтэлерадыёкампаніі Віктара Чыкіна, у якім вымагаюць сумленнага і «празрыстага» конкурсу тэлепраектаў, а таксама праверкі фінансавай дзейнасці БТ за апошнія гады.

стар.7

Садысты ў міліцэйскай форме

Здзекі над падлеткамі ў Партызанскім РУУС горада Мінск

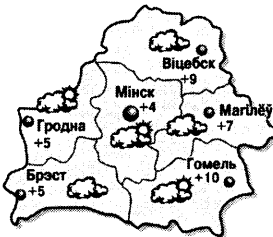
НАВІНЫ

■ **Больш як на 30% падаражэлі паездкі ў прыгарадным і міжгародным транспарце.** Па прыгарадных маршрутах кіламетр стаў каштаваць ад 8 да 12 рублёў, а па міжгародніх – ад 12 да 18 рублёў. Разам з тым будзе болей каштаваць браніраванне квіткоў – ажно 40 рублёў.

■ **Сёлета пад Новы год, відаць, абыдзецца без дэфіцыту шампанскага.** Паводле пастановы ўрада, дадаткова будзе выраблена 19 мільёнаў літраў пладовых і шампанскіх вінаў. Гэтак выконваецца той пункт з дзяржаўнай праграмы супраць п'янства, дзе кажацца пра прыярытэт вытворчасці слабаалкагольных напояў.

■ **Адзін з буйнейшых вытворцаў фосфарных угнаенняў Гомельскі хімічны завод перапыніў іх выраб.** Справа ў тым, што сельская гаспадарка проста не плаціць за гэтую прадукцыю. На сённяшні дзень запазычанасць перад заводам складае паўмільярда рублёў.

НАДВОР'Е

Курс наяўнага долара на «чорным рынку» 1100

Где окажутся обреченные?

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

Нынешние президентские выборы в США получились в высшей степени интригующими. Впервые в их истории, после голосования и подсчета голосов избирателей, пост президента остался вакантным. Возможно имя 43-го президента США станет известно в день выхода этого номера газеты, а возможно и через дней десять, когда досчитают голоса избирателей в штате Флорида, которые, по разным причинам, находятся за рубежом. Все прогнозисты и аналитики стараются весьма осторожно высказываться по поводу возможных результатов выборов. Одно очевидно — в США невозможно правление нелегитимного президента.

Всемирный интерес к президентским выборам в США является свидетельством той полярности мира, которая сложилась в последние десять лет. Не лишены любопытства к нынешним фигурам кандидатов в президенты США и считающие себя аналитиками лица, самоозабвенно обслуживающие правящий режим в Беларуси. В своих умозрительных конструкциях будущего мироустройства они явно выдают нервозность обреченных, которые кучкуются вокруг одинокого правителя, потерявшего сербского друга. Полагая, что от внешнего мира можно огородиться, проводя « свою» политику, они считают нужным высказываться в этакой отвязанной форме об американских политиках. ▶

Окончание на стр.3

Выбарчы сняданак у гатэлі «Беларусь»

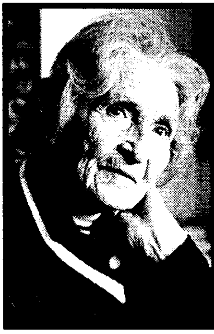
Алесь ПАЎЛОВІЧ

Раніцу ў сераду каля пяцідзесяці беларускіх палітыкаў і журналістаў правялі на 21-ым паверсе гатэля «Беларусь». Там амерыканская амбасада наладзіла «сустрэчу» новага прэзідэнта – падчас сняданку з дапамогай спадарожнікавага тэлебачання і інтэрнэта госці маглі назіраць за фінішам прэзідэнцкай гонкі ў ЗША, а таксама правесці сваё, умоўнае галасаванне. Першая частка праграмы хаця і атрымалася надзвычай захапляльнай, але не дала выніку. Пасля дзевяці гадзінаў, якраз калі госці пачалі разыходзіцца з упэўненасцю ў перамозе Буша, прыйшлі звесткі пра новы пералік галасоў ў Флорыдзе, і бурны фініш ператварыўся ў маруднае чаканне. Затое галасаванне за амерыканскага прэзідэнта па-беларуску атрымалася куды больш выніковым. 49 адсоткаў гасцей прагаласавалі за выхаванца дэмакратаў Эла Гора, у той час як рэспубліканцу Джорджу Бушу-малодшаму дасталіся толькі 43 адсоткі галасоў беларускіх сяброў Амерыкі.

Маё асабістае даследаванне паказала, што перамогу Гору забяспечылі беларуская журналісткі, якім гэты чарнявы «мэн» прыйшоўся вельмі даспадобы. Палітыкі ж перш за ўсё галасавалі за Гора-віцэ-прэзідэнта ЗША, па прынцыпе «коней на пераправе не мяняюць». Што ж тычыцца прыхільнікаў Буша, ім такі аргумент здаваўся смешным. ▶

Заканчэнне на стар.3

Страчаная зорка

6 лістапада памерла Стэфанія Станюта, артыстка, якая яшчэ пры жыцці стала сапраўднай легендай беларускага тэатра і кіно.

Яна нарадзілася ў сям'і вядомага мастака Міхася Станюты ў траўні 1905 года ў Мінску. Тут яна вучылася ў царкоўна-прыходскай школе і гімназіі. Падлеткам ёй давялося пабачыць і I Сусветную вайну, і рэвалюцыю, і бальшавіцкі тэрор.

На сцэне Стэфанія Станюта правяла ўсё сваё жыццё – 8 дзесяткаў гадоў. Артыстка пакінула яе толькі некалькі гадоў таму, а з'явілася ажно яшчэ ў 14-гадовым узросце. Спачатку ў 1919 годзе гэта было Першае беларускае таварыства драмы і камедыі, потым БДТ-2, цяперашні віцебскі тэатр імя Якуба Коласа, нарэшце, з 1931 года і на ўсе астатнія гады тэатральнай творчасці – Купалаўскі тэатр. Многім пакаленням Стэфанія Станюта памятаецца па такіх спектаклях, як «Прымакі», «Раскіданае гняздо», «Людзі на балоце», «Хто смяецца апошні?», а таксама па фільмах «Чужая бацькаўшчына», «Радуніца», «Белыя Росы». Усяго на рахунку народнай артысткі Беларусі і СССР звыш 50 вядучых роляў. Хто хоць бы раз бачыў яе ў тэатральных пераўвасабленнях, назаўжды запомніць светлы вобраз Стэфаніі Міхайлаўны.

Учора ў Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы адбылася паніхіда па Стэфаніі Станюце, пахаваная яна на Маскоўскіх могілках.

Пікет без стратаў

Алесь ШМЯЛЁЎ

Несанкцыяваны пікет ля будынка нямецкай амбасады правяла 3 лістапада незарэгістраваная арганізацыя, якая называе сябе Беларускай партыяй свабоды.

Пікет, скіраваны супраць дзейнасці кансультатыўна-наглядальнай групы АБСЕ на Беларусі і персанальна яе кіраўніка Ханса-Георга Віка, прайшоў амаль без эксцэсаў. Ніводзін пікетоўшчык не быў затрыманы, хаця ўжо праз дзесяць хвілін пасля пачатку пікета да яго былі падагнаныя «варанкі», у якія мусілі загружаць затрыманых.

Але раптам міліцыянт, які кіраваў аперацыяй, атрымаў па рацыі нейкі загад, пасля чаго пікет вырашана было спыніць «мірнымі сродкамі», і «варанок» не адчыніў свае дзверы. Да гэтага часу сябры арганізацыі разгарнулі плакаты «Молатаў-Рыбентроп - Вік-Іваноў», «Не – трэцяму Рыму і чацвёртаму Рэйху».

Пасля папярэджання міліцыянтаў шарагоўцы БПС сышлі, згарнуўшы свае плакаты. Ніякіх затрыманняў не адбылося. ■

Вена падтрымала «парламенцкую тройку»

Рыгор БУЯН

Пастаянны камітэт АБСЕ на пасяджэнні 2 лістапада пагадзіўся з высновамі «парламенцкай тройкі», што выбары ў палату прадстаўнікоў не былі сумленнымі і дэмакратычнымі. Супраць такой ацэнкі выступілі толькі беларуская ды расійская дэлегацыі. Прычым першая сарвала разгляд бюджэту АБСЕ на 2001 год на той падставе, што нібыта АБСЕ фінансуе беларускую апазіцыю. Пра гэта Кансультатыўнаму савету апазіцыйных палітычных партыяў паведаміў кіраўнік КНГ АБСЕ Ханс-Георг Вік 8 лістапада, калі дакладваў Пастаяннаму камітэту пра вынікі выбараў. Па ягоных дадзеных, выбары не адбыліся ў 43 акругах, а не ў 13, як тое падае афіцыйны Мінск.

Х.-Г.Вік абвергнуў паведамленні афіцыйнай прапаганды пра заканчэнне мандата КНГ АБСЕ ў траўні наступнага года. Місія АБСЕ мае не абмежаваны ў часе мандат, які можа завяршыцца толькі тады, калі стане вядома, што Беларусь «цвёрда стаіць на шляху да дэмакратыі». Сярод прыярытэтаў дзейнасці КНГ АБСЕ Х.-Г.Вік назваў выкананне ўладамі вядомых чатырох умоваў, без чаго прыезд міжнародных наглядальнікаў на прэзідэнцкія выбары немагчымы, – спыненне пераследу па палітычных матывах, лібералізацыя выбарчага заканадаўства, допуск апазіцыі да электронных сродкаў масавай інфармацыі і наданне рэальных уладных паўнамоцтваў заканадаўчай уладзе. ■

Прадпрымальнікі бастуюць – бюджэт губляе

Рыгор БУЯН

23 лістапада прыватныя прадпрымальнікі-гандляры маркуюць правесці аднадзённы папераджальны страйк на ўсіх рынках Беларусі. Такое рашэнне прыняў страйкавы камітэт прадпрымальнікаў.

Яблыкам разладу паміж прыватным бізнесам і ўладамі стала пастанова дзяржаўнага мытнага камітэта, якая пачала дзеянне 1 кастрычніка. Дакумент абавязвае індывідуальных прадпрымальнікаў выплачваць падатак на дададзеную вартасць (ПДВ) у памеры ад 10% да 20% на тавары, якія ўвозяцца ў Беларусь з Расіі, але выробленыя ў іншых краінах. Апроч таго, з прадпрымальнікаў бяруць яшчэ і мытны збор, які, у залежнасці ад краіны-вытворцы, складае 10-60% ад кошту тавара.

Новыя правілы пагражаюць не толькі ростам рознічных цэнаў на тавары на 30-80%. Яны яшчэ і б'юць па самых прадпрымальніках. Па падліках спецыялістаў, ледзьве не палова гандляроў могуць разарыцца.

Папярэднія перамовы з дзяржаўным мытным камітэтам і Саветам міністраў па працягу месяца плёну не далі. І калі да выбараў у палату прадстаўнікоў прадпрымальнікаў не кранalі, то пасля іх разгарнулася кампанія канфіскацыі тавараў.

Аднадзённы страйк 23 лістапада – «першая ластаўка» барацьбы прадпрымальнікаў за свае правы. ■

ТЭНДЭНЦЫІ

Мінская міліцыя правярае дакументы карэспандэнта НТВ Аляксандра Калпакова

Неплацельшчыкаў чакае дэгазіфікацыя

Алена ЛАБАНАВА

Насельніцтва, купляючы балон газу, аплачвае толькі 17% ад яго поўнай цаны. Астатняе – за кошт субсідзіравання і бюджэту. Па словах прэзідэнта «Белпаліўгаза» Эдуарда Таўпенца, выкарыстанне звадкаванага газу маркуецца стрымліваць нармаваннем і пераводам кватэраў на спажыванне газу прыроднага. За 1999 год у Беларусі на яго было пераведзена больш за 40 тысяч кватэраў, у бягучым годзе – ужо больш за 20 тысячаў, і плануецца перавесці яшчэ 15 тысячаў кватэраў у Мазыры. Увосень у «Ітэры» дадаткова быў закуплены 1 мільярд куб.м прыроднага газу.

Што да запазычанасці перад канцэрнам за прыродны газ прамысловых прадпрыемстваў, то, па словах Эдуарда Таўпенца, праблемаў тут паменела. Збольшага пасля пастановы прэм'ера Уладзіміра Ярмошына, якая прадугледжвала нават «аварыйную браню», то бок, адключэнне даўжнікоў. Пад пагрозай такіх санкцыяў сёлетнія пастаўкі газу аплачаныя амаль цалкам. За кошт гэтых сумаў у першую чаргу былі пагашаныя запазычанасці 1998 і 1999 гадоў, а таму даўгі проста перайшоўшы на рахунак гэтага года. Але з такім становішчам канцэрн не зьміруецца: спачатку будуць папярэджанні неплацельшчыкам, потым зніжэнні ліміту газавага спажывання на 10%, потым яшчэ на 10%, і так у арыфметычнай прагрэсіі да поўнага адключэння. ■

«Перамены» пачнуцца з праспекта Скарыны

Кірэй МАНУЙЛАЎ

Мінскі гарвыканкам не даў Кааліцыі маладзёжных апазіцыйных арганізацыяў дазволу на правядзенне 12 лістапада па цэнтральным праспекце сталіцы акцыі «Пераменаў!». Дэманстрантаў па завядзёнцы адпраўляюць на плошчу Бангалор.

Аднак арганізатары акцыі заявілі, што месцам збору ўсё адно, як і замаўлялася, застанецца Акадэмія навук, час – 18 гадзінаў, а шэсце мусіць прайсці на цэнтральных вуліцах Мінска. Перамовы з чыноўнікамі Мінгарвыканкама пакуль плёну не прынеслі. Гэта значыць, досыць верагодна, што 12 лістапада па ідэі мірная акцыя можаператварыцца ў сутычкі моладзі з міліцыяй. Прычым маладыя апазіцыянеры даводзяць, што менавіта «кіраўніцтва сталіцы адказнае за магчымыя эксцэсы ў выпадку спробаў сілай сарваць акцыю «Пераменаў!» Хоць спадзеў на паразуменне яшчэ застаецца: лідэры Кааліцыі нават звярнуліся да кіраўніка кансультатыўна-наглядальнай групы АБСЕ Ханса-Георга Віка па пасярэдніцтва на гэтых перамовах.

Тым часам ужо больш за 30 чалавек адгукнуліся на заклік Кааліцыі маладзёжных арганізацыяў да членаў БПСМ выходзіць з гэтай арганізацыі. Гэта ўважаецца за «пачатак паўсюднага разлажэння і разбурэння дзяржаўнага 200-тысячнага монстра БПСМ». Прызам за выхад адтуль – відэакасета з дубляваным па-беларуску мастацкім фільмам «Адважнае сэрца». Адрэагаваў на зварот і старшыня БПСМ Усевалад Янчэўскі, якому прапаноўвалася здаць пасведчанне дэпутата «палаткі» ў абмен на турыстычную палатку на адным з айсбергаў Ледавітага акіяна. Янчэўскі даслаў адказ, дзе цікавіўся параметрамі палаткі, раённам дрэйфу і спосабам транспартоўкі да месца прызначэння. Напрыканцы ж напісаў: «Думкамі з вамі. P.S. Я сур'ёзна». Калі сур'ёзны старшыня БПСМ «здасца» 12 лістапада, то яму ўручаць двухмесцавы намёт і квіток да Таймыра. ■

«Наша Слова» папярэдзілі

Алесь ЛОЎСКІ

Газета Таварыства беларускай мовы «Наша Слова» атрымала афіцыйнае папярэджанне ад Дзяржаўнага камітэта па друку. У папярэджанні гаворыцца, што ў нумары «Нашага слова» ад 6 верасня быў надрукаваны зварот Гродзенскага аб'яднання дэмакратычных ветэранаў вайны і працы да кіраўніцтва Беларусі. Але ж у міністэрстве юстыцыі падобнае аб'яднанне не зарэгістраванае.

Чыноўнікі з Дзяржкамдруку палічылі выкарыстанне на газетнай паласе назвы незарэгістраванага аб'яднання парушэннем арыкула 5 Закона аб друку «Злоўжыванне свабодай масавай інфармацыі». Два афіцыйныя парушэнні па гэтым артыкуле на працягу года ствараюць юрыдычную падставу для закрыцця газеты.

Тым часам, старшыня Таварыства беларускай мовы Алег Трусаў заявіў, што, паводле ягоных звестак, вышэйзгаданае гродзенскае аб'яднанне прайшло афіцыйную рэгістрацыю і ў выпадку, калі гэты факт пацвердзіцца, збіраецца падаваць на Дзяржкамдрук у суд. ■

АГП адсвяткавала сваё пяцігоддзе

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Урачыстае святкаванне пяцігоддзя стварэння Аб'яднанай грамадзянскай партыі прайшло ў аўторак у палацы культуры «Сукно» ў Мінску.

У прысутнасці больш чым тысячы чалавек на сцэне палаца культуры былі паказаныя разнастайныя напаўтэатральныя замалёўкі – літаратурна-драматычнае эсэ «Пяць гадоў АГП, або Дзесяць гадоў без права перапіскі», журналісцкае інтэрактыўнае даследаванне «Суд над партыяй» і інш. Але галоўным цвікам вечара стала выступленне вядомага стваральніка праграмаў «Итого» і «Куклы» на расійскім канале НТВ Віктара Шэндэровіча і «паэта-праўдаруба» Ігара Ірценьева.

Віктар Шэндэровіч сам нарадзіўся ў Беларусі. Пра свае ўражанні ад наведвання пазімы ён распавёў так: «Я як быццам сеў у машыну часу ды перанёсся зноў у пачатак сямідзесятых, убачыўшы на цэнтральнай вуліцы Бабруйска расцяжку «Палітыку прэзідэнта вітаем і суцэльна падтрымліваем!»

Напрыканцы вечарыны ўдзельнікі яшчэ раз узгадалі імёны тых кіраўнікоў АГП, якія не змаглі прыйсці на гэтае свята: Юрыя Захаранкі, Віктара Ганчара, Генадзя Карпенкі... ■

Будаўнікі-нявольнікі ў Якуціі

Генадзь БАРБАРЫЧ

8 лістапада ў Мінску адбылося несанкцыянаванае пікетаванне амбасады Расіі. Чатыры жанчыны – сваячкі беларускіх рабочых, занятых на будаўніцтве Вілюйскай ГЭС-3 у Якуціі і трапіўшых у складаную сітуацыю, – разгарнулі некалькі плакатаў.

Як патлумачылі ўдзельніцы пікета, іх сваякі паехалі на высокааплатныя заробкі ў Якуцію. Аднак на месцы высветлілася, што ўмовы і памеры аплаты значна адрозніваюцца ад тых, што ў кантракце. У выніку вахта з 30 чалавек, з якіх чацвёра – грамадзяне Беларусі, адмовілася выходзіць на працу. Усе яны былі звольненыя і выселеныя з інтэрната. Рабочыя аб'явілі галадоўку, пасля чаго іх вярнулі ў інтэрнат. Сродкаў на выезд дадому ў рабочых няма.

Праз паўтары гадзіны пікетавання адна з удзельніцаў акцыі была прынятая супрацоўнікамі расійскай амбасады. ■

БелаП.

Беларуская падножка расійскаму футболу

Маскоўская каманда «Спартак» можа вылецець з Лігі чэмпіёнаў з-за беларускага легіянера

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Паўабаронца вядучага расійскага клуба «Спартак» (Масква) і зборнай Беларусі Васіль Баранаў быў уличаны ў прыёме допінгу – забароненых фармацэўтычных медпрэпаратаў. Пра гэта паведамілі замежныя і некаторыя расійскія інфармацыйныя агенцтвы.

Чым гэта можа скончыцца для В.Баранава – цалкам зразумела, доўгатэрміновай дыскваліфікацыяй. Але справа набудзе куды большае гучанне ў выпадку, калі з-за беларускага легіянера маскоўскі «Спартак» будзе выкінуты з другой стадыі розыгрышу футбольнай Лігі чэмпіёнаў, у якую знакаміты клуб прабіваўся ўсю восень з такой цяжкасцю. У любым выпадку магчымая дыскваліфікацыя Васіля Баранава значна падарве прэстыж расійскага, і, зразумела, беларускага футбола. Тым не менш, прэс-аташэ «Спартака» Аляксандр Львоў у інтэрв'ю НТВ паведаміў, што падобныя скандалы здараліся і раней, але яны не мелі пад сабой рэальнай глебы. Магчыма, што так і на гэты раз...

У футбольным свеце допінгавыя скандалы здараліся і раней. Найбольш вядомыя з іх – выпадкі з Дыега Марадонай падчас чэмпіянату свету 1994 года, а таксама і апошні – з трэнерам леверкузенскага «Баера» (Германія) Крыстафам Даўмам, які прымаў какаін. ■

10 лістапада ў 18:00 у Літаратурным музеі М.Багдановіча (вул.М.Багдановіча, 7а) адбудзецца прэзентацыя кнігі вядомага літаратара Адама Глобуса **«Тэксты»**.
Ласкава запрашаем усіх жадаючых.
Тэл. для даведак 234-42-69.

Наша стаўка на амерыканскія выбары

Заканчэнне. Пачатак на стар.1

Многіх за межамі Амерыкі занепакоілі некаторыя пастулаты знешнепалітычнай праграмы Буша. Напрыклад, ім быў выказаны тэзіс пра змяншэнне адказнасці ЗША за падтрыманне міру ў Еўропе. Увогуле каментатары сведчаць пра пэўны элемент ізаляцыянізму, які прысутнічаў у прграме Буша. Сам прэтэндэнт выклікаў нямала з'едлівай крытыкі сваімі невысокімі ведамі міжнароднай палітыкі і геаграфіі – ён не мог назваць кіраўнікоў некаторых важных дзяржаваў, блытаў Славакію са Славеніяй ды гэтак далей. Зрэшты, у мяне ёсць падазрэнне, ці не былі наўмыснымі ўсе гэтыя «памылкі», каб толькі ўзмацніць імідж Буша як «свайго хлопца» насуперак «бяздушнаму універсітэцкаму разумніку» Гору.

Як бы тое ні было, назіральнікі адзначаюць, што падчас цяперашняй перадвыбарчай кампаніі пытанні міжнароднай палітыкі адыгрывалі як ніколі малую ролю. Ці не стане новая адміністрацыя надаваць меншую ўвагу сітуацыі ў Беларусі, прынамсі, праблемам правоў чалавека і захавання незалежнасці краіны? Беларускія палітыкі (Вінцук Вячорка, Анатоль Лябедзька, Андрэй Саннікаў) упэўненыя – не. Асноўны аргумент – Беларусь цяпер ці не апошняя «суперпраблемная кропка» (Вячорка) у Еўропе, і ўвага Амерыкі не можа быць ад яе адцягнутая. Падругое, за апошнія 6-7 месяцаў змяніўся склад людзей у Дзярждэпартаменце на ніжэйшым і сярэднім узроўнях, якія курыруюць Беларусь. Натуральна, што на гэтым узроўні застануцца тыя ж самыя людзі, якія ўжо сфармавалі свае падыходы да сітуацыі ў Беларусі.

Што да ізаляцыянізму, то, здаецца, сапраўды ў настроях амерыканскага грамадства надыходзіць менавіта гэткая эпоха. У адпаведнасці з тэорыяй перыядаў у грамадскім жыцці хвалі абнаўлення і пераменаў змяняюцца эпохамі кансерватызму і прыватнага інтарэсу. Гэткія ж перыяды працуюць і ў знешняй палітыцы – на змену актыўнаму ўдзелу ў сусветных справах ідзе эпоха ізаляцыянізму. Пасля 15 гадоў самага зацікаўленага (і перамножнага!) удзелу ў знешняй палітыцы амерыканцам цяпер хочацца забыцца на ўсе свае «маральныя абавязкі» і атрымліваць асалоду ад вынікаў эканамічнага пад'ёму апошніх гадоў. І гэта трэба ўлічваць у стратэгічнай перспектыве нашым палітыкам.

Тая ж тэорыя перыядаў, на маю думку, адназначна сведчыць пра тое, што бліжэйшыя два прэзідэнты (пасля таго, які будзе названы сёння) будуць рэспубліканцамі. Дэмакраты ўладарылі восем гадоў, гэтыя выбары былі пераломам тэндэнцыі і закончыліся ўнічыю – 50 на 50. Але кансерватыўная тэндэнцыя возьме сваё, і наступныя два тэрміны павінны быць за рэспубліканцамі. ■

Где окажутся обреченные?

Окончание. Начало на стр.1

Так, к примеру, ссылаясь на свои знания русского языка, с экрана государственного ТВ прозвучал «анализ», что, мол, Беларуси все равно, кто станет нынешним президентом США – «и тот, и тот на три буквы». Имелось в виду количество букв в фамилиях Гор и Буш (если по-английски читать, то знаков больше). Этот очередной выпад в адрес американцев, конечно, не заслуживал бы хоть какого-то внимания, если бы не дал повод кое-что напомнить горе-аналитикам и их работадателям.

В существующей политической системе США власть президента не безгранична. И любой новый хозяин Белого дома обязан, к примеру, выполнять решения высшего законодательного органа — Конгресса США. А там, как известно, по поводу нынешнего режима в Беларуси уже имеются несколько резолюций, которые обновленный состав законодателей не намерен отменять. В случае прихода Буша-младшего в Белый дом все ожидают ужесточения позиций США в отношении России. Есть основания полагать, что в будущих дебатах с Москвой Вашингтон все чаще будет вспоминать и о Беларуси. Так что упования на то, что у республиканцев больше будет забот внутриполитического характера, представляются иллюзиями. Впрочем, сомнительным представляется и то, что, уступая некоторые вопросы европейцам (расширение NATO и т. д.), президент-республиканец тем самым усилит вероятность, что Минск сможет договориться с Европой. Ну, а отношение демократов к правам человека как внешнеполитическому инструменту общеизвестно. Так что в известном смысле, знатокам русского языка следовало бы научиться считать не до трех, а по крайней мере до четырех-пяти букв. Именно это темное место им готов предоставить любой будущий президент США. ■

Выбарчы сняданак у гатэлі «Беларусь»

Заканчэнне. Пачатак на стар.1

Яны пераконвалі адзін аднаго, што прэзідэнт-рэспубліканец будзе больш жорсткім змагаром з беларускім дыктатарам, а недахоп міжнароднага досведу ў Буша кампенсуюць добрыя кансультанты. Таксама беларуская бушаўцы даводзілі, што клінтанаўская палітыка вырашэння праблемаў беларускай дэмакратыі з дапамогай Расіі зайшла ў тупік, з якога можа вывесці толькі новы чалавек. Гораўцы наконт тупіка былі згодныя, але ў якасці праведніка настойліва прапаноўвалі свайго кандыдата і ў рэшце рэшт перамаглі. Умоўна.

Падзеяй раніцы стала заява спадара Майкла Козака, кіраўніка дыпламатычнай місіі ЗША ў Беларусі. (Просьбу не спасылацца на яго як на амбасадара спадар Козак абгрунтаваў тым, што яшчэ не ўручаным ягоныя даверныя граматы). У прамове містэр Козак ухваліў амерыканскія выбары за іх надзвычай свабодны характар і выказаў спадзяванне, што такімі ж вольнымі будуць і прэзідэнцкія выбары будучага года ў Беларусі. Амерыка, сказаў Майкл Козак, прызнае любы выбар беларускага народа, калі гэты выбар пройдзе ва ўмовах сапраўднай свабоды. Якія гэта ўмовы? Кіраўнік місіі паўтарыў чатыры вядомыя ўмовы АБСЕ, якія называліся напярэдадні парламенцкіх выбараў і не былі беларускімі ўладамі выкананыя, а таксама дадаў патрабаванне да беларускіх вышэйшых чыноўнікаў – каб іхняя дзейнасць «была адкрытая для грамадскасці і міжнароднай праверкі». ■

Приехал на разведку

Окончание. Начало на стр.1

Отметим: то, что генерал назвал получением ноу-хау, в мире принято называть просто промышленным шпионажем. По словам В.Мацкевича, только в этом году по линии разведки получился экономический эффект на общую сумму свыше 16 миллионов долларов, что в несколько раз больше самого бюджета КГБ.

Что касается помощи российских в подготовке чекистских кадров для режима Александра Лукашенко, то нынешние директор ФСБ Николай Патрушев и секретарь Совета безопасности Сергей Иванов — выпускники Минских высших курсов КГБ СССР. А ведь там в свое время преподавали полковники Урал Латыпов и Анатолий Тозик, возглавляющие ныне соответственно МИД и Комитет госконтроля. Так что еще вопрос, кто кого должен благодарить за подготовку кадров.

Как подчеркнули во время открытой части своей встречи А.Лукашенко и С.Лебедев, между спецслужбами двух союзных государств каких-то существенных проблем нет. Очевидно, что это может подтвердить и генерал В.Трубников, который переместился с поста шефа СВР в заместители министра иностранных дел России, курируя азиатское направление внешней политики и безопасности России. В последнее время, вопреки здравому смыслу и своим возможностям, правящий в Беларуси режим предпочитает развивать свои отношения с нередко одиозными режимами именно в этом направлении.

Не лишним будет обратить внимание и на высказанную С.Лебедеву благодарность за предоставленную информацию и аналитические доклады СВР в периоды непростых внутриполитических ситуаций в Беларуси. Остаются надежды, что такая помощь Беларуси будет оказана внешней разведкой России и в будущем году. В некоторых кругах полагают, что среди потребителей этой информации могут появиться и новые адресаты. Поэтому в разведку и приехал высокий московский гость. ■

Сорас будзе судзіцца з Беларуссю

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Нью-Йоркскі Інстытут «Адкрытае грамадства» Джорджа Сораса падаў у суд на дзеянні падатковай інспекцыі Ленінскага раёна Мінска. Нагадаем, што 16 кастрычніка прадстаўнікі інспекцыі спрабавалі – за «даўгі» Беларускага фонду Сораса – арыштаваць маёмасць інстытута, якой цяпер карыстаецца прыватная друкарня «Мэджык».

Як паведаміў нам генеральны дырэктар УП «Мэджык» Юрый Будзько, іск быў пададзены ў Вышэйшы гаспадарчы суд Беларусі 2 лістапада. Па словах Ю.Будзько, супрацоўнікі падатковай інспекцыі апісалі друкарскую машыну, якая належыць Інстытуту «Адкрытае грамадства».

Як вядома, у 1997 годзе Беларускі фонд Сораса мусіў пайсці з Беларусі пасля таго, як ад яго запатрабавалі заплаціць падаткі ў памеры 3 мільёны долараў (у тагачасным эквіваленце). З таго часу сума запазычанасці знізілася з 3 мільёнаў да 78 тысяч долараў. Па словах Ю.Будзько, кошт апісанай тэхнікі сягае 500 тысяч долараў.

Юрыдычна Беларускі фонд Сораса не мае ніякага дачынення да Інстытута «Адкрытае грамадства», і таму любыя дзеянні над ягонай маёмасцю з'яўляюцца прамым парушэннем закона.

«Мэджык» — адзіная ў Беларусі незалежная друкарня, дзе выпускаюцца адразу некалькі незалежных выданняў.

Сам Джордж Сорас зноў асудзіў дзеянні беларускіх уладаў. Ён заявіў, што «рэжым Лукашэнкі зноў паспрабуе задушыць незалежную прэсу, гэтым разам замахваючыся і на прыватную маёмасць». Па словах вядомага мільярдэра і мецэната, гэта «папярэджанне ўсім патэнцыйным інвестарам не мець справаў з Беларуссю». ■

НАРОДНАЕ МЕРКАВАННЕ

Што, на ваш погляд, добрага і што дрэннага зрабіў А.Лукашэнка за шэсць гадоў і тры месяцы кіравання краінай?

АНДРЭЙ, часова беспрацоўны:

— Добрага абсалютна нічога. Дрэннага шмат. Сімволіку змяніў на савецкую, эканоміку ўгробіў, імідж краіны на міжнародным узроўні капітальна падараваў... І так можна працягваць да бясконцасці!

СЯРГЕЙ, студэнт:

— Я не ведаю, хлопцы, якія вам крытэрыі патрэбныя, але я гляджу па сваім жыцці, і што я бачу: на першым курсе ў мяне была стыпендыя роўная 20 доларам ЗША, зараз жа яна ледзь дацягвае да 7 долараў... Што тут хіба нешта трэба дадаваць?

ВАЛЕРЫ ШЫМАНОВІЧ, галоўны інжынер:

— Ну, у эканоміцы нічога, здаецца, добрага не зрабіў. Але ж добра, што заробак своечасова выплачваецца. Іншая справа, што ён, гэты заробак, такі, што гэтых грошай ні на што не хапае.

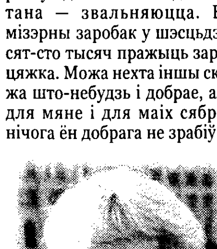
ДЗМІТРЫ, ваеннаслужачы:

— Па-мойму нічога ён добрага не зрабіў. Я як ваеннаслужачы скажу адно: наша армія настолькі не абароненая ў сацыяльным плане, што, згодна з статыстыкай, большасць маладых афіцэраў у рангу ад лейтэнанта да капітана — звальняюцца. На мізэрны заробак у шэсцьдзесят-сто тысяч пражыць зараз цяжка. Можа нехта іншы скажа што-небудзь і добрае, але для мяне і для маіх сяброў нічога ён добрага не зрабіў.

АЛЯКСЕЙ, інжынер:

— Нешта вось так адразу нічога добрага і не ўспамінаецца... Уладу сваю ўзмацніў занадта, гэта дрэнна вельмі, а так усяго дрэннага адразу і не пералічыш.

ЛАДА, медработнік:

— Нейкі прагрэс можа і ёсць, але я як сацыяльны работнік скажу, што ў сацыяльным плане гэты прагрэс якраз адсутнічае, хутчэй наадварот. У культуры, здаецца, развіваецца краіна, але ж у нас усё заціснута. І галоўнае – адсутнасць дэмакратыі поўная, трэба згаджацца паўсюдна толькі з думкай улады, і гэта вельмі дрэнна.

УЛАДЗІМІР, агент па рэкламе:

— Тут, ведаеце, так і не скажаш адразу. Калі глядзець па ўзроўні заробкаў, то здавалася б усё дрэнна вельмі стала, бо на заводах тых жа капейкі атрымоўваюць нейкія, але калі глянуць па выхадных на рынкі. Тыя ж рабочыя прыходзяць і набываюць, набываюць... Значыць маюць недзе крыніцы даходу. Ценевая эканоміка развіваецца, а наяўная выходзіць – не.

ПАРА ПЕНСІЯНЕРАЎ, не назваліся і закрылі камеру рукамі:

— Нам кажется, он всё сделал только хорошее, потому что постоянно работают заводы, платят пенсии регулярно. Надо только трудиться на этих заводах! А молодёжь не хочет на заводах трудиться, продаются вшивым коммерсантам, Америке!...

Апытвалі Аляксей ШЫДЛОЎСКІ і Уладзімір ШЛАПАК (фота)

ПОНЕДЕЛЬНИК • 13 НОЯБРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Резонанс.
09.00 Новости.
09.10 Телебарометр.
09.25 Стадион.
09.50 «Найтмен». Сериал (Канада).
10.35 Теленавигатор.
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.05 «Легенда о Белоснежке». Мультсериал (Франция-Германия-Австрия). 1-я серия.
12.30 «Ящик сокровищ для детей будущего». Международный телесериал (Мексика).
13.00 Новости.
13.10 Г.Польских и Ф.Мкртчян в комедии **«СУЕТА»** («Мосфильм»).
14.35 Уроки Н.Новожиловой.
15.00 Новости.
15.15 **«ВЫДРА ПО ИМЕНИ ТАРКА»**. Худ. фильм для детей (Англия).
16.35 Мультфильмы.
17.00 «Все мои дети». Сериал.
18.00 Новости.
18.20 Политические диалоги.
18.50 И.Рязанова и И.Скляр в лирической комедии режиссера А.Суриковой **«ДЕТИ ПОНЕДЕЛЬНИКА»**.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 «Найтмен». Сериал (Канада).
22.50 Планета «АРТ».
23.25 Новости.
23.40 «СТВ-24 часа».

13.30 Программа «Вместе».
14.00 Новости.
14.20 Премьера мультсериала «Все псы попадают в рай».
14.45 Звездный час.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.55 «Вавилонская башня». Сериал.
17.00 Новости.
17.30 Погода.
17.35 Жди меня.
18.20 Сериал «Ускоренная помощь-2».
18.55 Сериал «Черная комната».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Сериал «X-files».
22.40 Взгляд.
23.30 Новости.
23.45 Сериал «Человек ниоткуда».

07.00, 08.00 Вести.
07.30 Москва - Минск.
07.50 Городские новости.
08.15 Черным по белому.
08.20 Дежурная часть.
08.35 «Телепузики».
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Фильм **«КРЕСТНАЯ ДОЧЬ»**. 1-я серия.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.50 «Аншлаг» и К°.
21.30 Архивные тайны.
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 Сериал «Профиль убийцы».
23.40 Док. фильм «Бар на краю Земли».
00.20 Дежурная часть.
00.30 Прогноз погоды.

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей.
07.40 **«АЙБОЛИТ-66»**. Худ. фильм.
09.15 «Нобелевские лауреаты». Иван Бунин.
09.55 Зарубежное документальное кино.
10.45 «Ветер в спину». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«МАДАМ БОВАРИ»**. Худ. фильм.
12.40 «Мои любимые арии».
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Тайны портретного фойе.
14.40 «Вместе с Фафалей».
15.00 Новости.
15.10 «Маленький бродяга». Сериал.
15.35 «Шалом».
16.15 «Вижу цель».
16.40 «Ветер в спину». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 Машины времени.
18.05 Соло и тутти.
18.35 Сценограмма.
19.05 «Вечерняя сказка».
19.15 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 Новомобиль.
20.45 После новостей.
21.05 «Простые вещи».
21.10 **«ТРЕВОЖНАЯ КНОПКА»**. Худ. фильм.
22.35 Музыка во дворцах.
23.05 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.35, 06.50 Большие деньги.
05.50, 07.20 Впрок.
06.20, 07.45 Карданный вал.
06.35 Мультфильм.
07.55 Сериал «Агент национальной безопасности».
09.00 Сегодня.
09.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.00 Сегодня.
11.30 Вчера в «Итогах».
12.45 Куклы.
13.00 Сегодня.
13.35 «Итого».
14.00 Старый телевизор.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал «Элен и ребята».
16.00 «Растительная жизнь».
16.35 Впрок.
16.45 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня.
18.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».
20.05 «Криминальная Россия».
20.40 «Груз-2000».
21.00 Сегодня.
21.45 Тушите свет.
21.55 Сериал «Скорая помощь».
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Футбольный клуб».
00.05 «Антропология».

05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
08.00 Новости.
08.10 Триллер **«ТЕМНЫЕ ВОДЫ»**.
09.45 Телемагазин в Минске.
10.05 «Все в сад!».
10.30 «Про любовь».
11.05 Скандалы недели.
12.00 День за днем.
13.30 «Своя игра».
14.00 Новости.
14.15 Телемагазин в Минске.
14.30 Сериал «Тропиканка».
15.30 «Отдохнем».
15.50 Телемагазин в Минске.
17.00 Сериал «Дежурная аптека IV».
17.40 Дорожный патруль.
17.55 Театральный понедельник.
18.30 «Петерс поп-шоу».
19.00 Новости дня.
19.30 «Вы - очевидец».
20.30 Сериал «Первая волна».
21.30 Дорожный патруль.
21.50 Новости.
22.10 Сериал «Алло, Алло!».
22.40 «Алле, народ!».
23.00 ДИСК-канал.
23.35 Дорожный патруль.

17.30 «Мульт-планета».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.05 «8 самых...».
19.10 «Денежки».
19.20 «Виртуальный мир».
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Док.сериал «Последний миф».
20.20 «Телемагазин».
20.25 «Вечарніца».
20.40 Новости.
20.55 Сериал «Доктор Финли».
21.45 Худ. фильм **«СМЕТЕННЫЕ ОГНЕМ»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 «ФанФан». Музыкально-развлекательная программа.
00.40 Триллер **«ВОССТАВШИЙ ИЗ АДА»**.
02.05 «СТВ - 24 часа».

07.30 Телемагазин для минчан.
09.30, 14.00 Хоккей с шайбой. Кубок Германии.
11.00 Теннис. Турнир АТР. Франция.
12.30 Теннис. Турнир WTA в Филадельфии.
16.00 Теннис. WTA - Нью-Йорк. США.
17.00 Настольный теннис. Liebherr Европейская лига чемпионов.
18.00 Монгольфьеры. Чемпионат Европы. Люксембург.
18.30 Экстремальные виды спорта. YOZ.
19.30 Футбол. Еврогол.
21.00 Теннис. Кто эта девушка?

ВТОРНИК • 14 НОЯБРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 «Найтмен». Сериал.
09.00 Новости.
09.15 «Бегство с Юпитера». Сериал для детей (Австралия).
15.00 Новости.
15.10 «Крот и его друзья». Мультсериал (Чехия).
15.35 «Бегство с Юпитера». Сериал для детей (Австралия).
16.05 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Артисты и животные». Цирковая программа (Международный Французский Канал).
18.00 Новости.
18.20 «Москва - Минск».
18.45 Зона Икс.
19.00 Премьера тэлеэкрана. К.Кавсадзе в комедии-притче **«ПРИКОВАННЫЕ РЫЦАРИ»** (Грузия-Россия).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 «Найтмен». Сериал.
22.50 Ток-шоу «Будни». «Наши олимпийцы».
23.40 Новости.
23.55 «СТВ-24 часа».

08.00 Новости.
08.20 «Вавилонская башня». Сериал.
09.25 Сериал «Ускоренная помощь-2».
10.00 Сериал «Черная комната».
10.40 «Ералаш».
11.00 Новости.
13.30 Программа «Вместе».
14.00 Новости.
14.20 Мультсериал «Все псы попадают в рай».
14.45 Царь горы.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.55 «Вавилонская башня». Сериал.
17.00 Новости.
17.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
17.55 Погода.
18.00 Как это было. «Олимпиада-80».
18.40 Сериал «Убойная сила».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Комедия **«СЕМЬ НЯНЕК»**.
22.25 «Цивилизация». Фридрих Ницше.
23.05 Новости.
23.20 Сериал «Майк Хаммер».

08.00 Вести.
08.15 Черным по белому.
08.20 Дежурная часть.
08.35 «Телепузики».
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Фильм **«КРЕСТНАЯ ДОЧЬ»**. 2-я серия.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.50 Фильм **«ПРОЕКТ «ПАНДОРА»**.
21.45 Семен Альтов. «Обо всем!».
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 Сериал «Профиль убийцы».
23.40 Мужчина и женщина. Александра Буратаева.
00.30 Дежурная часть.
00.40 Прогноз погоды.

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей.
07.40 «Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог». Сериал.
08.35 «Совесть». Видеофильм.
09.15 «Бах сегодня».
09.45 «Из жизни молодого директора». Док. фильм.
10.40 «Ветер в спину». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«МАДАМ БОВАРИ»**. Худ. фильм.
12.40 Музыка американских композиторов.
13.05 «За десять минут до звонка». Док. фильмы.
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.20 Тайны портретного фойе.
15.00 Новости.
15.10 «Маленький бродяга». Сериал.
15.35 «А.Н.Островский. Театр... Голоса».
16.15 А.Бородин. Квартет №2.
16.45 «Ветер в спину». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 «Ноу-хау».
17.55 «Российский курьер».
18.20 «Цитаты из жизни».
19.00 «Вечерняя сказка».
19.10 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 «Из жизни молодого директора». Док. фильм.
20.45 После новостей.
21.05 «Простые вещи».
21.10 «Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог». Сериал.
22.05 «Танцуем танго».
23.00 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.15 Криминал.
05.35, 06.50 Большие деньги.
05.50, 07.20 Впрок.
06.20, 07.45 Карданный вал.
06.35 Мультфильм.
07.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал «Скорая помощь».
10.10 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.00 Сегодня.
11.25 Фильм **«О ЛЮБВИ»**.
13.00 Сегодня.
13.30 Криминал.
14.00 Старый телевизор.
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал «Элен и ребята».
16.00 «Растительная жизнь».
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Страсть».
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня.
18.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».
20.05 Суд идет.
21.00 Сегодня.
21.45 Тушите свет.
21.55 Сериал «Скорая помощь».
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Антропология».

05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
08.00 Новости.
08.10 Фильм-катастрофа **«ШТОРМ»**.
09.55 Сериал «Первая волна».
10.45 Телемагазин в Минске.
11.05 Катастрофы недели.
12.00 День за днем.
13.30 «Петерс поп-шоу».
14.00 Новости.
14.15 Телемагазин в Минске.
14.30 Сериал «Тропиканка».
15.30 «Отдохнем».
15.40 Телемагазин «Формула здоровья».
15.50 Телемагазин в Минске.
17.00 Сериал «Дежурная аптека IV».
17.40 Дорожный патруль.
17.55 Юмористическая программа «БИС».
18.30 «Петерс поп-шоу».
19.00 Новости дня.
19.30 «СВ-шоу». Киркоров.
20.30 Сериал «Первая волна».
21.30 Дорожный патруль.
21.50 Новости.
22.10 Сериал «Алло, Алло!».
22.40 «Алле, народ!».
23.00 ДИСК-канал.
23.35 Триллер **«И СПУСТИЛСЯ ВОРОН»**.
01.35 Дорожный патруль.

17.30 «Мульт-планета».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.05 «8 самых...».
19.10 «Денежки».
19.20 «Виртуальный мир».
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Док.сериал «Последний миф».
20.25 «Вечарніца».
20.40 Новости.
20.55 Сериал «Доктор Финли».
21.45 «Телемагазин».
21.50 Мелодрама **«ЛЮБОВЬ НЕЗНАКОМЦА»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 В баре «У Олега».
00.45 Звезды в ночи. «NATURA POETICA».
01.30 «СТВ-24 часа».

07.30 Телемагазин для минчан.
09.30, 15.30 Теннис. Кто эта девушка?
09.30, 11.00, 16.00, 23.30 Теннис. Нью-Йорк.
13.00 Футбол. Еврогол.
14.30 Ралли. FIA Чемпионат мира по ралли в Австралии.
20.00 Футбол. Лига чемпионов UEFA.
21.30 Бокс. Международное Соревнование.

СРЕДА • 15 НОЯБРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 «Найтмен». Сериал (Канада).
09.00 Новости.
09.15 «Бегство с Юпитера». Сериал для детей (Австралия).
09.40 Мультиклуб.
10.10 25-й кадр.
10.30 «Барахты с бухты».
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.00 «Одиссея команды Кухто». Телеигра.
12.30 Криминальное досье.
13.00 Новости.
13.10 **«ЕГО ВРЕМЯ ПРИДЕТ»**. Худ. фильм (Алма-Атинская к/с, «Ленфильм»).
14.45 «Республика Казахстан. Мир прекрасного». Док. фильм (Казахское ТВ).
15.00 Новости .
15.15 «Крот и его друзья». Мультсериал (Чехия).
15.35 «Бегство с Юпитера». Сериал для детей (Австралия).
16.05 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Все мои дети». Сериал.
18.00 Новости.
18.20 «И другие официальные лица».
18.35 Зона Икс.
18.50 Премьера телеэкрана. К.Денев в драме **«ВЕТЕР В НОЧИ»** (Франция).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 «Найтмен». Сериал (Канада).
22.50 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
23.20 Новости.
23.35 «СТВ-24 часа».

08.00 Новости.
08.20 «Вавилонская башня». Сериал.
09.20 Сериал «Убойная сила».
10.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
11.00 Новости.
13.30 Программа «Вместе».
14.00 Новости.
14.20 Мультсериал «Все псы попадают в рай».
14.45 Зов джунглей.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.55 «Вавилонская башня». Сериал.
17.00 Новости.
17.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
17.55 Погода.
18.00 Человек и закон.
18.40 «Остановка по требованию: Проездной билет».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Триллер **«РУКА, КАЧАЮЩАЯ КОЛЫБЕЛЬ»**.
23.05 Шахматные короли: Роберт Фишер, Анатолий Карпов, Гарри Каспаров. Часть 2-я.
23.35 Новости.
23.50 Сериал «Майк Хаммер».

08.00 Вести.
08.15 Черным по белому.
08.20 Дежурная часть.
08.35 «Телепузики».
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Фильм **«КРЕСТНАЯ ДОЧЬ»**. 3-я серия.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.50 Детектив **«ДОМ СВИДАНИЙ»**.
21.45 Семен Альтов. «Обо всем!».
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 Сериал «Профиль убийцы».
23.40 Мелодрама **«КЛАРИССА»**.
01.40 Дежурная часть.
01.50 Прогноз погоды.

09.05 «Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог». Сериал.
10.15 «И прости нам долги наши». Док. фильм.
10.40 «Ветер в спину». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«БОЛЬШАЯ СЕМЬЯ»**. Худ. фильм.
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Тайны портретного фойе.
14.40 «Вместе с Фафалей».
15.00 Новости.
15.10 «Маленький бродяга». Сериал.
15.35 «Страна сокровищ».
16.00 Балет «Гойя».
16.40 «Ветер в спину». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 Штрихи к портрету художника.
18.05 Романтика романса.
18.30 «Век мой, зверь мой».
18.55 «Вечерняя сказка».
19.05 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.50 «Взлетная полоса». Док. фильм.
20.45 После новостей.
21.05 «Простые вещи».
21.10 «Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог». Сериал.
22.05 Играет пианист Вадим Руденко.
22.30 Третий звонок.
23.00 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.15 Спорт, погода.
05.20 Криминал.
05.35 Большие деньги.
05.50 Впрок.
06.15 Криминал.
06.20 Карданный вал.
06.35 Мультфильм.
06.50 Большие деньги.
07.15 Спорт, погода.
07.20 Впрок.
07.45 Карданный вал.
07.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».
08.45 Мультфильм «Как Маша поссорилась с подушкой».
15.00 Сегодня.
15.30 Сериал «Элен и ребята».
16.00 «Растительная жизнь».
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Страсть».
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня.
18.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».
20.05 Совершенно секретно.
21.00 Сегодня.
21.45 Тушите свет.
21.55 Сериал «Скорая помощь».
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Антропология».

14.00 Новости.
14.15 Телемагазин в Минске.
14.30 Сериал «Тропиканка».
15.30 «Отдохнем».
15.40 Телемагазин в Минске.
15.55 Телемагазин в Минске.
17.05 Сериал «Дежурная аптека IV».
17.40 Дорожный патруль.
17.55 «Наши любимые животные».
18.30 «Петерс поп-шоу».
19.00 Новости дня.
19.30 Ток-шоу «Я сама».
20.30 Сериал «Первая волна».
21.30 Дорожный патруль.
21.50 Новости.
22.10 Сериал «Алло, Алло!».
22.40 «Алле, народ!».
23.00 ДИСК-канал.
23.35 Боевик **«БЕГ С ПРЕПЯТСТВИЯМИ»**.
01.15 Дорожный патруль.

17.30 «Мульт-планета».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.05 «8 самых...».
19.10 «Денежки».
19.20 «Виртуальный мир».
19.30 «Гурман-клуб».
19.50 Док.сериал «Последний миф».
20.25 «Вечарніца».
20.40 Новости.
20.55 Сериал «Доктор Финли».
21.45 «SOL-Minsk» представляет...
21.50 Худ. фильм **«ПАТРУЛЬ ВРЕМЕНИ»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 «К-видео» для взрослых.
00.20 Сериал «Горец».

07.30 Телемагазин для минчан.
09.30 Футбол. Еврогол.
11.00 Теннис. WTA - Нью-Йорк.
13.00 Настольный теннис. Liebherr Европейская лига чемпионов.
14.00 Парусный спорт. Мир парусов.
14.30 Мотоспорт. Включить моторы.
15.30 Теннис. Кто эта девушка?
16.00 Теннис. WTA - Нью-Йорк.
20.00 Футбол. Лига чемпионов UEFA.
21.30 Горные лыжи. Кубок мира. США.
22.00 Футбол. Путь к Кубку мира 2002.
00.00 Теннис. WTA - Нью-Йорк.

ЧЕТВЕРГ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 «Найтмен». Сериал.
09.00 Новости.
09.10 «Бегство с Юпитера». Сериал для детей (Австралия).
09.35 «Все мы родом из детства». IV Всебелорусский телефестиваль юных талантов. Финал. Часть 4-я.
10.20 Здоровье. Тележурнал.
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.05 «Большой завтрак».
12.30 «Несыгранная роль». Док. фильм.
13.00 Новости.
13.15 И.Калныньш и А.Збруев в детективе **«ТАЙНА ВИЛЛЫ ГРЕТА»** («Мосфильм»).
15.00 Новости.
15.10 «Крот и его друзья». Мультсериал (Чехия).
15.35 «Бегство с Юпитера». Сериал для детей (Австралия).
16.05 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Все мои дети». Сериал.
18.00 Новости.
18.15 «Тайные пружины политики».
18.35 Зона Икс.
18.45 Дж.Дэпп и Л.Ди Каприо в психологической драме **«ЧТО ДОСТАЕТ ГИЛБЕРТА ГРЕЙПА»** (США).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 «Найтмен». Сериал.
22.50 Видимо-невидимо.
23.25 Новости.
23.40 СТВ-24 часа.

08.00 Новости.
08.20 «Вавилонская башня». Сериал.
09.20 «Остановка по требованию: Проездной билет».
10.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
11.00 Новости.
13.30 Программа «Вместе».
14.00 Новости.
14.20 Мультсериал «Все псы попадают в рай».
14.45 Программа «100%».
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.55 «Вавилонская башня». Сериал.
17.00 Новости.
17.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
18.00 «Процесс».
18.40 «Империя под ударом: Великая княгиня».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Фильм **«АМЕРИКАНСКАЯ ДОЧЬ»**.
22.50 Формула власти. Президент Вацлав Гавел.
23.25 Новости.
23.40 Сериал «Майк Хаммер».

08.00 Вести.
08.15 Черным по белому.
08.20 Дежурная часть.
08.35 «Телепузики».
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Комедия **«ШУТИТЬ ИЗВОЛИТЕ?»**.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.50 Комедия **«ВЗРЫВ ИЗ ПРОШЛОГО»**.
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 Сериал «Профиль убийцы».
23.40 Дежурная часть.
23.50 Горячая десятка.
00.45 Прогноз погоды.

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей.
07.40 «Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог». Сериал.
08.35 К.Дебюсси. Три ноктюрна.
09.05 «Воскресенье в провинции».
09.50 «Без солнца». Док. фильм. 1-я серия.
10.40 «Ветер в спину». Сериал.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«СВАДЬБА»**. Худ. фильм.
12.40 «Сальери и Моцарт от Владимира Крайнева».
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.20 Тайны портретного фойе.
15.00 Новости.
15.10 «Маленький бродяга». Сериал.
15.35 «Страна сокровищ».
16.00 «Цитаты из жизни».

16 НОЯБРЯ

16.40 «Ветер в спину». Сериал.
17.30 Новости культуры.
17.40 Фильм о фильме «Зависть богов».
17.55 «Время музыки».
18.20 Отечество и судьбы.
19.00 «Вечерняя сказка».
19.10 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.55 Док. фильм «Без солнца». 1-я серия.
20.45 После новостей.
21.05 «Простые вещи».
21.10 «Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог». Сериал.
22.05 А.П.Чехов «О любви».
22.30 «Джазофрения».
23.00 Новости культуры.

05.00 Сегодня утром.
07.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.20 Сериал «Скорая помощь».
10.10 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 Фильм **«ЖИЛ-БЫЛ ДОКТОР...»**.
13.30 Служба спасения.
14.00 Старый телевизор.
15.30 Сериал «Элен и ребята».
16.00 «Растительная жизнь».
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Страсть».
17.40 Криминал.
18.25 Герой дня.
18.50 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».
19.55 Независимое расследование.
21.45 Тушите свет.
21.55 Сериал «Скорая помощь».
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Антропология».

05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
08.00 Новости.
08.10 Боевик **«БЕГ С ПРЕПЯТСТВИЯМИ»**.
09.50 Сериал «Первая волна».
10.45 Телемагазин в Минске.
11.00 «Star Старт».
11.30 «Х-фактор».
12.00 День за днем.
13.30 «Петерс поп-шоу».
14.00 Новости.
14.15 Телемагазин в Минске.
14.20 Сериал «Тропиканка».
15.25 «Отдохнем».
15.35 «Григорий Грабовой. Формула здоровья».
15.40 Телемагазин в Минске.
16.50 Сериал «Дежурная аптека IV».
7.40 Дорожный патруль.
17.55 Стильное шоу «Фасон».
18.30 «Петерс поп-шоу».
19.00, 22.00 Новости дня.
19.30 Сериал «И снова 33 квадратных метра».
20.40 Сериал «Первая волна».
21.40 Дорожный патруль.
22.20 Сериал «Алло, Алло!».
22.55 «Алле, народ!».
23.15 ДИСК-канал.
23.50 Приключенческий фильм **«БУЯН! БУЯН!»**.
01.25 Дорожный патруль.

17.30 «Мульт-планета».
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коуплеида.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.05 «8 самых...».
19.10 «Денежки».
19.20 «Виртуальный мир».
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Док.сериал «Последний миф».
20.25 «Вечарніца».
20.40 Новости.
20.55 Сериал «Доктор Финли».
21.45 Новости «К-видео».
22.05 Комедия **«ЭТО СУДЬБА»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 «Foxy-music» с Тамарой Лисицкой.
01.00 «Гурман-клуб».
01.20 Сериал «Горец».
02.00 «СТВ-24 часа».

07.30 Телемагазин для минчан.
09.30 Парусный спорт.
10.00 Мотоспорт.
11.00, 16.00, 00.00 Теннис. WTA - Нью-Йорк.
13.00 Футбол. Путь к Кубку мира 2002.
15.00 Мотоспорт.
18.30 Горные лыжи. Кубок мира. США.
19.00, 21.30 Горные лыжи. Кубок мира. США.
20.00 Футбол. Лига чемпионов.
23.00 Футбол. 2002. Кубок мира - квалификационные игры.

ПЯТНИЦА • 17 НОЯБРЯ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 «Найтмен». Сериал.
09.00 Новости.
09.15 «Бегство с Юпитера». Сериал для детей (Австралия).
09.45 Премьер-парад.
10.15 «Основатели».
11.00 Новости.
11.15 «Все мои дети». Сериал.
12.05 «Ящик сокровищ для детей будущего». Международный телесериал.
12.30 Арсенал.
13.00 Новости.
13.10 **«НЕОКОНЧЕННАЯ ПЬЕСА ДЛЯ МЕХАНИЧЕСКОГО ПИАНИНО»**. Худ. фильм.
14.50 Фильмы братьев Люмьер.
15.00 Новости.
15.10 «Крот и его друзья». Мультсериал (Чехия).
15.35 «Бегство с Юпитера». Сериал для детей (Австралия).
16.05 «5 х 5».
17.00 «Все мои дети». Сериал.
18.00 Новости.
18.20 «Мир и мы».
18.45 Зона Икс.
19.00 «А.Ткаченок. Штрихи к портрету».
19.20 Худ. фильм **«РАЗОРЕННОЕ ГНЕЗДО»**.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Событие.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 «Найтмен». Сериал.
22.50 Королевская охота.
23.20 Новости.
23.35 СТВ - 24 часа.
23.50 Хоккей. Чемпионат Беларуси. «Химик-ШВСМ» (Витебск) - ХК (Минск). 2 - 3-й периоды.

08.00 Новости.
08.20 «Вавилонская башня». Сериал.
09.20 «Империя под ударом: Великая княгиня».
10.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
11.00 Новости.
13.30 Программа «Вместе».
14.00 Новости.
14.20 Приключенческий фильм **«МАЛЕНЬКИЙ ЛОРД ФАУНТЛЕРОЙ»**.
16.00 «Вавилонская башня». Сериал.
17.00 Новости.
17.25 «С легким паром!».
18.00 Док.детектив «Черный след «Белого братства». Дело 1993 года».
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 «Крах империи: Убийство Распутина». Авторская программа Эдварда Радзинского. Фильм 1-й.
21.35 Сериал «Черная комната».
22.30 Новости.
22.45 Триллер **«ЗАЗУБРЕННОЕ ЛЕЗВИЕ»**.

08.00 Вести.
08.15 Черным по белому.
08.20 Дежурная часть.
08.35 «Телепузики».
09.00 «Мануэла». Сериал.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.
16.00 Вести.
16.30 Трагикомедия **«АГАПЭ»**.
18.00 «История любви». Сериал.
19.00 Вести.
19.30 Подробности.
19.50 Детектив **«УБИТЬ «ШАКАЛА»**.
21.40 Семен Альтов. «Обо всем!».
22.00 Вести.
22.30 После «Вестей».
22.40 В пятницу вечером.
23.45 Комедия **«ЗАВОДИЛА»**.
01.40 Дежурная часть.

07.05 Новости культуры.
07.20 После новостей.
07.40 «Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог». Сериал.
08.40 «Карнавал старинной музыки в Утрехте».
09.05 «Воскресенье в провинции».
09.50 Док. фильм «Без солнца». 2-я серия.
10.40 Худ. фильмы.
11.30 Новости культуры.
11.40 **«МОЙ ЛЮБИМЫЙ КЛОУН»**. Худ. фильм.
13.05 Д.Шостакович. «Испанские песни».
13.30 Новости культуры.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Тайны портретного фойе.
14.40 «Вместе с Фафалей».
15.00 Новости.
15.10 «Дары волхвов».
15.20 «Собрание исполнений».
16.40 Док. фильмы.
17.30 Новости культуры.
17.40 «Выбранные места из...».
17.55 «Исторические концерты».
18.25 «Дом актера».
19.05 «Вечерняя сказка».
19.10 «Рекс». Мультсериал.
19.30 Новости культуры.
19.55 Док. фильм «Без солнца». 2-я серия.
20.45 После новостей.
21.05 «Простые вещи».
21.10 «Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог». Сериал.
22.05 «Энди Уорхол. Красота извращений».
23.05 Новости культуры.

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.15 Криминал.
05.35, 06.50 Большие деньги.
05.50, 07.20 Впрок.
06.20, 07.45 Карданный вал.
06.35 Мультфильм.
07.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».
09.00 Сегодня.
09.20 Сериал «Скорая помощь».
10.10 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.00 Сегодня.
11.25 Сказка **«КОРОЛЕВСТВО КРИВЫХ ЗЕРКАЛ»**.
12.45 Фитиль.
13.00 Сегодня.
13.30 «Один день».
14.00 Старый телевизор.
15.00 Сегодня.
15.30 «Улица Сезам».
15.55 «Растительная жизнь».
16.35 Впрок.
16.45 Сериал «Страсть».
17.40 Криминал.
18.00 Сегодня.
18.35 «Глас народа».
20.05 «О, счастливчик!».
21.00 Сегодня.
21.45 Тушите свет.
22.00 «Женский взгляд».
22.35 Фильм **«КОШАЧИЙ ГЛАЗ»**.

05.00 День за днем.
05.45 Дорожный патруль.
06.00 День за днем.
08.00 Новости.
08.10 Приключенческий фильм **«БУЯН! БУЯН!»**.
09.55 Сериал «Первая волна».
10.45 Телемагазин в Минске.
11.00 «Пальчики оближешь».
11.30 Без вопросов.
12.00 День за днем.
13.30 «Петерс поп-шоу».
14.00 Новости.
14.15 Телемагазин в Минске.
14.30 Сериал «Тропиканка».
15.30 «Отдохнем».
15.40 Телемагазин в Минске.
17.05 «Амба-ТВ».
17.35 Дорожный патруль.
17.50 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
19.00 Новости дня.
19.30 Боевик **«ЗЕМЛЯ- ВОЗДУХ»**.
21.25 Новости.
21.45 Дорожный патруль.
22.00 Боевик «Бродяга».
23.40 ДИСК-канал.
00.50 Дорожный патруль.

17.30 «К-видео» для детей.
17.50 «Телемагазин».
18.00 Программа Кеннета Коуплеида.
18.30 Музыкально-развлекательная программа.
18.45 «К-видео Топ-8».
19.00 «Автопанорама».
19.05 «8 самых...».
19.10 «Денежки».
19.20 «Виртуальный мир».
19.30 «СТВ - 24 часа».
19.45 Док.сериал «Последний миф».
20.25 «Вечарніца».
20.40 Новости.
20.55 Сериал «Доктор Финли».
21.45 «Телемагазин».
21.50 Фильм ужасов **«ИНОГДА ОНИ ВОЗВРАЩАЮТСЯ СНОВА И СНОВА...»**
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 Новости.
00.00 Сериал «Горец».
00.45 «Hi End».
01.45 «СТВ-24 часа».

07.30 Телемагазин для минчан.
09.30 Футбол. Путь к Кубку мира.
11.30, 16.00, 00.45 Теннис. WTA.
13.00, 18.30, 19.00, 21.30 Горные лыжи. Кубок мира.
14.30 Футбол. 2002. Кубок мира - квалификационные игры.
15.30, 00.15 Теннис. Кто эта девушка?
20.00 Футбол. Лига чемпионов.
23.00 Бокс.
00.00 Новости. Спортцентр.

СУББОТА • 18 НОЯБРЯ

07.00 Новости.
07.10 Сущность. Духовная программа.
07.40 Документальный фильм «Черный остров».
08.05 Научно-популярный фильм «Тика-Пана-Пана» цикла «Морские легенды» (Международный Французский Канал).
08.30 Здоровье. Тележурнал.
09.00 Новости.
09.15 «Легенда о Белоснежке». Мультсериал (Франция-Германия-Австрия). 2-я серия.
09.40 Семейный сериал. «Приключения швейцарской семьи Робинсон» (Франция). 2-я серия.
10.35 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
11.05 «Одиссея команды Кухто». Телеигра.
11.35 Мультиклуб.
12.10 Концерт Жульетт Греко (Международный Французский Канал).
12.25 Ток-шоу «Будни». «Наши олимпийцы».
13.15 Королевская охота.
13.45 Сериал по выходным. «На гребне волны» (США).
14.35 «Тайные пружины политики». Авторская программа Юрия Азаренка.
15.00 Новости.
15.10 Мини-футбол. Чемпионат Беларуси. «Семург» (Минск) - «Верас» (Несвиж). 2-й тайм.
15.50 Международный Французский Канал (CF1) представляет: Фильмы братьев Люмьер; **«УЧЕНИКИ»**. Худ. фильм режиссера Пьера Сальвадоре.
17.35 Вечер с Николаем Басковым.
18.35 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.15 М.Плачидо в детективе **«РЭКЕТ»** (Италия). 2-я серия.
21.00 Панорама.
21.45 Спорт-курьер.
22.00 Ж.Депардье в комедии **«КРАСОТКИ»** (Франция).
23.30 «Вечерний экспресс».

07.00 Новости.
07.15 Программа «100%».
07.40 Комедия «Альф».
08.15 В мире животных.
09.00 Новости.
09.10 Смак.
09.30 Смехопанорама.
10.10 Комедия **«ЛИМОНАДНЫЙ ДЖО»**.
11.55 Сериал «Сверхъестественное: невиданные силы животных».
12.35 Играй, гармонь любимая!
13.05 Здоровье.
13.45 История одного шедевра.
14.00 Новости.
14.10 Комедия «Баффи».
15.05 КОАПП.
15.30 «101 далматинец».
17.00 Новости.
17.20 И.Чурикова в авторской программе Э.Рязанова «Бабье лето».
18.05 Детектив **«УБИЙСТВО В МАЛИБУ»**.
20.00 Время.
20.40 Комедия **«ЧУДОВИЩЕ»**.
22.40 Боевик **«ЛОВЕЦ СОЛНЦА»**.

06.30 Диалоги о рыбалке.
07.00 «Король масок». Фильм для детей.
08.30 «Телепузики».
08.55 Прогноз погоды.
09.00 Доброе утро, страна.
09.50 «Сто к одному».
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 «Друзья-II». Сериал.
11.35 Золотой ключ.
11.55 «Комиссар Рекс». Сериал.
13.00 Вести.
13.20 Комедия **«ЗА ВИТРИНОЙ УНИВЕРМАГА»**.
15.00 «Международная панорама».
16.00 «Пресс-клуб».
17.00 Моя семья.
18.00 «ТВ Бинго шоу».
19.00 Вести.
19.30 «Городок»-ретро.
20.10 Комедия **«ЗЕФИР В ШОКОЛАДЕ»**.
22.10 Фильм **«ЭКЗИСТЕНЦИЯ»**.
00.05 Концертная программа.

09.05 «Аистёнок».
09.30 Мультфильмы.
10.00 **«МОЯ ЛЮБОВЬ»**. Худ. фильм.
11.15 Гала-концерт лауреатов Конкурса им. П.И.Чайковского разных лет.
11.55 «Бабушкины рецепты».
12.10 «Мой цирк».
12.35 «Щелкунчик».
13.00 Дворцовые тайны.
13.30 Новости культуры.
13.45 Рассказы старого сплетника.
14.10 «Пивовар». Сериал.
15.05 «Самый маленький гном». Мультфильм.
15.35 Pro memoria.
15.50 «Сенсация. Сенсация? Сенсация...».
16.15 «Анатолий Эфрос и его спектакли».
17.30 Сферы.
18.10 «Билет в Большой...».
18.35 «Вечерняя сказка».
18.45 «Рекс». Мультсериал.
19.05 Док. фильм «По направлению к Лазурному берегу».
19.55 Джаз мемориз.
20.20 Кинопанорама.
21.00 Новости культуры.
21.20 «Блеф-клуб».
22.00 **«ВОЗВРАЩЕНИЕ БРОНЕНОСЦА»**. Худ. фильм. 1-я серия.
23.25 «Личные воспоминания о большой жизни».

07.00 Сегодня.
07.15 Сериал «Девушки из Лидо».
08.10 «О, счастливчик!».
09.00 Сегодня.
09.20 Криминал.
09.50 «Женский взгляд».
10.25 «Полундра».
11.00 Сегодня.
11.25 Большие деньги.
11.55 Комедия **«СОЛДАТ ИВАН БРОВКИН»**.
13.40 «В нашу гавань заходили корабли».
14.40 «Свидетель века».
15.00 Сегодня.
15.25 «Депрессия».
15.50 Интересное кино.
16.20 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.50 Сериал «Она написала убийство».
18.00 Сегодня.
18.30 Герой дня без галстука.
19.00 «О, счастливчик!».
19.50 Сериал «Агент национальной безопасности».
21.00 Сегодня.
21.45 Боевик **«МАРАФОНЕЦ»**.
00.05 Фигурное катание. Чемпионская серия Гран-при «Кубок России». Женщины. Пары. Мужчины.

05.45 Худ. фильм **«НАРУШЕНИЕ КОНТРАКТА»**.
07.25 Дорожный патруль.
07.35 Ваша музыка. Натали.
09.05 «Фактор успеха».
09.40 «Про любовь».
10.15 Театральный понедельник.
10.45 «Пальчики оближешь».
11.20 Без вопросов.
11.45 Телемагазин в Минске.
12.00 Новости.
12.15 «Наши любимые животные».
12.50 Телемагазин в Минске.
13.05 Мультфильмы.
13.40 «Своя игра».
14.15 Ток-шоу «Я сама».
15.15 Комедия **«ТРУФФАЛЬДИНО ИЗ БЕРГАМО»**.
17.45 Дорожный патруль.
18.00 Скандалы недели.
19.00 Новости дня.
19.15 Боевик **«ПЕШКА»**.
21.10 Боевик **«НЕЗАБЫВАЕМОЕ»**.
23.20 Интернет-программа «Сеть».
23.55 Дорожный патруль.
00.10 Триллер **«НОЧИ МАЛИБУ»**.

12.45 «Телемагазин».
13.00 «Европа сегодня».
13.30 Мультфильм «Болто».
15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове».
16.30 Сериал «Рожденная революцией».
18.15 Док. фильм «Океанские бродяги».
19.15 Боевик **«СВЕРХНОВАЯ»**.
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Бильярдный клуб».
21.20 Боевик **«СИЦИЛИЕЦ»**.
23.30 «К-видео» для взрослых.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 «Шоу продолжается...».
00.50 Худ. фильм **«МСТИТЕЛИ»**.

07.30 Телемагазин для минчан.
09.30 Экстремальные виды спорта. YOZ.
10.30, 13.00 Футбол. Лига чемпионов UEFA.
12.00 Футбол. 2002ю Кубок мира - квалификационные игры.
14.30, 19.00, 23.30 Горные лыжи. Кубок мира. США.
16.00, 20.00, 01.15 Теннис. WTA.
00.00, 02.45 Новости.
00.15 Бокс.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 19 НОЯБРЯ

07.00 Новости.
07.15 М.Плачидо в детективе **«РЭКЕТ»** (Италия). 2-я серия.
09.00 Новости.
09.15 «Легенда о Белоснежке». Мультсериал (Франция-Германия-Австрия). 3-я серия.
09.40 Семейный сериал. «Приключения швейцарской семьи Робинсон» (Франция).3-я серия.
10.35 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
11.05 «Премьер-парад».
11.35 «Большой завтрак».
12.05 Арсенал. Программа об армии.
12.35 Зорная ростань. Телеконкурс молодых артистов эстрады.
13.20 Видимо-невидимо.
13.50 Сериал по выходным. «На гребне волны».
14.35 «25-й кадр».
15.00 Новости.
15.15 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
15.40 Криминальное досье.
16.10 А.Миронов в худ.фильме **«СОЛОМЕННАЯ ШЛЯПКА»** («Ленфильм»).
18.20 Планета «АРТ».
18.50 «Бараҳты с бухты».
19.20 Теленавигатор.
19.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Резонанс.
21.00 **«ДВОРЯНСКОЕ ГНЕЗДО»**. Худ. фильм режиссера А.Михалкова-Кончаловского («Мосфильм»).
22.50 Стадион.
23.20 Беата Тышкевич в программе «Новая коллекция».
23.50 Мини-футбол. Фан лига.

06.45 Слово пастыря.
07.00 Новости.
07.10 Служу России!
07.40 «101 далматинец».
08.05 Утренняя звезда.
09.00 Новости.
09.10 «Непутевые заметки».
09.30 Пока все дома.
10.10 Фильм **«ГОСПОДА АРТИСТЫ»**.
11.50 Утренняя почта.
12.20 Клуб путешественников.
13.05 «Эх, Семеновна!».
13.45 История одного шедевра.
14.00 Новости.
14.10 Комедия «Баффи».
15.00 Умницы и умники.
15.30 «Все о Микки Маусе».
15.55 Песня года.
16.20 «Жизнь замечательных людей».
17.00 Новости.
17.15 КВН-2000.
19.20 Погода.
19.25 Боевик **«КОРРУПЦИОНЕР»**.
21.30 «Времена».
22.45 «На футболе».
23.25 Комедия **«ВВЕРХ - ВНИЗ ПО БЕВЕРЛИ ХИЛЛЗ»**.

06.30 Мультфильмы.
07.15 Прогноз погоды.
07.20 Папа, мама, я - спортивная семья.
08.05 Почта РТР.
08.35 Доброе утро, страна.
09.15 «Аншлаг» и К°.
10.15 «Городок».
10.45 Русское лото.
11.25 Федерация.
12.05 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.25 Планета Земля.
15.25 «Два рояля».
16.25 Сам себе режиссер.
17.00 «Зеркало».
18.20 Сериал «Марш Турецкого».
19.45 Боевик **«МЕЧЕНЫЕ»**.
22.20 «Грушинский фестиваль».
23.25 «Майя Плисецкая - знакомая и незнакомая». Фильм-исповедь.
00.20 «Футбол+ТВ».
01.01 Прогноз погоды.

09.05 «ДТА».
09.35 **«ПРИКЛЮЧЕНИЯ ЖЕЛТОГО ЧЕМОДАНЧИКА»**. Худ. фильм.
10.50 К 60-летию Концертного зала им.П.И.Чайковского.
11.30 «Консилиум».
11.55 Архитектурная галерея.
12.10 «Графоман».
12.35 «Щелкунчик».
13.00 «Мой Эрмитаж».
13.30 Новости культуры.
13.45 «Осенние портреты».
14.10 «Пивовар». Сериал.
15.05 «Власть факта».
15.20 «Жизнь «Человека».
16.00 Док. фильм «Хроника одного лета».
17.25 Обсерватория.
17.50 **«ВОСКРЕСЕНЬЕ В ГОРОДЕ»**. Худ. фильм.
19.05 «Вечерняя сказка».
19.15 «Рекс». Мультсериал.
19.25 Р.Щедрин. Балет «Чайка».
21.00 Новости культуры.
21.20 «С потолка».
21.45 **«ВОЗВРАЩЕНИЕ БРОНЕНОСЦА»**. Худ. фильм. 2-я серия.
23.05 «Коллекция».
23.25 «Личные воспоминания о большой жизни».

07.00 Сегодня.
07.15 Сериал «Агент национальной безопасности».
08.10 «О, счастливчик!».
09.00 Сегодня.
09.15 Комедия **«ИВАН БРОВКИН НА ЦЕЛИНЕ»**.
11.00 Сегодня.
11.30 Служба спасения.
12.00 Сериал «Ее звали Никита».
12.55 «Криминальная Россия».
13.30 «Третий тайм».
14.30 «Рублевая зона».
15.00 Сегодня.
15.25 Большие родители.
15.55 Путешествия натуралиста.
16.25 Без рецепта.
16.55 Сериал «Она написала убийство».
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 Сериал «Агент национальной безопасности».
21.00 «Итого».
21.25 Фигурное катание. Чемпионская серия Гран-при «Кубок России». Произвольный танец. Показательные выступления.
22.40 Фильм **«ЭТО МОЯ ВЕЧЕРИНКА»**.
00.40 Сериал «Падшие ангелы».

05.30 Боевик «Незабываемое».
07.30 Дорожный патруль.
07.45 «Star Старт».
08.15 «Фасон».
08.50 «Шоу Бенни Хилла».
09.45 Интернет-программа «Сеть».
10.30 «Я знаю все».
11.30 «Все в сад!».
12.00 Канон.
12.25 Дорожный патруль.
12.50 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
13.50 «Амба-ТВ».
14.20 «Формула здоровья».
14.30 «Вы - очевидец».
15.30 Сериал «И снова 33 квадратных метра».
16.45 Катастрофы недели.
17.35 Дорожный патруль.
17.50 Гала-представление театрального фестиваля «Чайка».
19.15 Фильм-катастрофа **«ВУЛКАН»**.
21.05 «Х-фактор».
21.40 Фильм **«МУЖСКОЙ КЛУБ»**.

12.45 «Телемагазин».
13.00 «Как жизнь?».
13.20 Мультфильм «Красавица и чудовище».
14.30 «Гурман-клуб».
14.50 «Телемагазин».
15.00 Программа Рика Реннера.
15.30 «Доктор Икс».
16.30 Худ. фильм **«СЕМЬ ЛЕТ В ТИБЕТЕ»**.
18.45 Новости «К-видео».
19.15 Худ. фильм «Мачеха».
20.45 «Вечарніца».
21.00 В баре «У Олега».
21.45 Худ. фильм **«ПРОВИНЦИАЛЬНЫЙ РОМАН»**.
НОЧНОЙ КАНАЛ
23.50 «Шоу продолжается...».
00.45 Триллер **«ЭКСПЕРИМЕНТ «КАРНОЗАВР»**.

07.30 Телемагазин для минчан.
09.30 Горные лыжи. Кубок мира. США.
10.30 Футбол. Лига чемпионов UEFA.
12.00 Горные лыжи. Кубок мира. США.
13.00 Футбол. Лига чемпионов UEFA.
14.30 Теннис. WTA - Нью-Йорк.
17.00 Велоспорт. Франция.
19.00 Горные лыжи. Кубок мира. США.
20.00 Теннис. WTA - Нью-Йорк.
22.30 Горные лыжи. Кубок мира. США.
01.30 Бокс. Международное соревнование.
00.00 Новости. Спортцентр.
00.15 Наскар. Кубок Winston. США.
01.30 Бокс. Международное соревнование.
02.15 Новости. Спортцентр.

Восень у Старобіне

Аляксандар ДУБРАВІН

Старобін, былы раённы цэнтр Мінскай вобласці, які некалі даў жыццё Салігорску, зараз прыйшоў у поўны занянад і становіцца падобным да глухой вёскі. У сем гадзінаў вечара пасёлак пагружаецца ў цемру, грамадзяне зачыняюцца ў сваіх хатах і спускаюць з ланцугоў сабак. Суседства з шахцёрскім горадам спрыяе перыядычнаму з'яўленню ў Старобіне шматлікіх чужынцаў, абрыдлых валацугаў і п'яніцаў, якія цёгаюцца па вуліцах і дварах у пошуках чаго ўкрасці. Не адстаюць ад іх і свае, местачковыя маладзёны, адзіным сталым заняткам для якіх становіцца п'янства. Адсутнасць якой-небудзь жыццёвай перспектывы ў маладых старобінцаў робіцца ўсё больш спажыўнай глебай для крыміналу.

Старобін быў вядомы некалі сваёй сярэдняй школай, настаўнікамі, інтэлігенцыяй і заўсёды вызначаўся досыць прыстойным для беларускай глыбінкі ўзроўнем бытавой культуры. Але сёння пра гэта ўжо не ўспамінаюць. Славутая некалі раённая бібліятэка згарэла дашчэнту, а Дом культуры загналі на ўскраек пасёлка, да балота, пад торфабрыкетны завод.Туды ж загналі і аўтастанцыю. Вялікі і прыгожы парк каля рэчкі згнюсілі, дрэвы спілавалі. Паразбівалі і павыкідалі дэкаратыўныя скульптуры, лавачкі. Зараз найпрыгажэйшы будынак у Старобіне – аддзяленне Беларусбанка. Ён зіхаціць сучаснымі пластыкавымі сценамі і металічным дахам. Затое зусім побач у катастрафічным стане знаходзіцца паліклініка, якую апошні раз фарбавалі яшчэ, мабыць, за Хрушчовым. Каб атрымаць кваліфікаваную медыцынскую дапамогу, старобінскія пенсіянеры мусяць ездзіць у Салігорск. Старобінская праваслаўная царква месціцца ў невялікай прыватнай хаціне, а на месцы былой царквы, проста на магілах святароў, нейкім дурнем зроблены месцы для гандлёвых радоў. Натуральна, старобінцы там не гандлююць, затое туды часта швэндаюцца п'яніцы і паскудзяць за высокім бетонным плотам.

Свае шматлікія беды мясцовыя жыхары звязваюць з раённым назначэнцам, прысланым аднекуль наменклатурным скакуном па прозвішчы Дзірко, які правіў тут у якасці вертыкальшчыка апошнія дзесяць гадоў, а зараз шчыруе недзе на Беларуськаліі. Менавіта пры ягоным праўленні Старобін ператварыўся ў сапраўдную дзіру. Гэтае становішча зараз усімі сіламі імкнецца выправіць новы старшыня пасялковага Савета. З яго прыходам старобінцы крышку павесялелі. Але пасялковы бюджэт мізэрны, а праблемаў – цэлы воз. Таму жыхары гавораць, што ўсе сродкі забірае пад сябе Салігорск.

Напярэдадні выбараў у палату №2 пра старобінскіх пенсіянераў успомнілі. Сюды з рэкламным візітам прыехалі агітатары з газеты «Рэспубліка», рэдактар якой, Сяргей Дубовік, стаў лукашэнкаўскім кандыдатам у палату. Кандыдат, як водзіцца, многа абяцаў. З вялікай помпай было аб'яўлена, што адноўлены вячэрні аўтобусны маршрут Салігорск – Старобін на 22 гадзіны 50 хвілін. Але ўжо пазаўчора на аўтастанцыі з'явілася аб'ява, што рэйс зноў адмяняецца. Мусіць, да прэзідэнцкіх выбараў. ■

ФОТАФАКТ

Шклоў пасля «Дажынак-2000»

Разбойный налет на газету «Шаг»

Александр ЛОБКОВ, главный редактор газеты «Шаг»

В ночь с 4 на 5 ноября в Барановичах был совершен разбойный налет на редакцию независимой региональной газеты «Шаг».

Преступники похитили все компьютеры, принтеры, сканеры и другую оргтехнику, необходимую для выпуска газеты. Одна из версий – попытка заставить замолчать газету, которая в последнее время сделала значительный шаг вперед как в расширении региона распространения, так и в качестве публикаций. Кроме того, два месяца назад эта газета стала первой ежедневной региональной независимой газетой. Однако утверждать что-либо с уверенностью пока нельзя. Как рассказывает работник охраны, ранним утром 5 ноября на него было совершено нападение. Он был избит и связан. Угрожая пистолетом, преступник потребовал у него ключи от кабинетов. Ключей не оказалось. Тогда налетчики взломали дверь в кабинет, где происходила верстка газеты. Сначала, по словам охранника, которому не только связали руки и ноги, но и заклеили глаза, преступники стали носить оргтехнику в коридор к выходной двери, а затем уже вынесли на улицу, где погрузили все награбленное на автомобиль и скрылись.

В этом разбойном нападении есть множество неувязок, которые никак не ложатся в логическую схему обычного нападения.

Неувязка первая. Налетчики вынесли компьютеры и принтеры, содрали прикрученный к стене *HUB* (устройство для обеспечения работы компьютеров по сети) стоимостью 25$, но не тронули несколько новых картриджей к принтерам, стоимость которых несколько сот долларов. Не взяли они и факс, стоявший тут же на столе.

Неувязка вторая. Почему преступники вломились в дверь с надписью «Редакция газеты «Шаг»? Дело в том, что в здании, где размещается редакция, расположено несколько фирм, а дверь напротив редакции и вовсе ведет на склад торговой фирмы, где товаров несравнимо больше.

Неувязка третья. Преступники перерезали только те телефонные провода, которые обеспечивают связь редакции.

Неувязка четвертая. Сбитый с ног охранник, перед тем, как ему заклеили глаза, уже лежа на полу, увидел на одном из нападавших брюки военного образца и воинские ботинки. И еще. Когда после завершения налета охранник обратился к преступникам с просьбой немного ослабить веревки, связывающие руки, то они выполнили его просьбу (и это тогда, когда дорога каждая секунда, когда в любой момент по улице может проехать патрульная машина, пройти не в меру любопытный прохожий?)

Одним словом, загадок в этом деле множество. Еще одна маленькая деталь: возможно это совпадение, но в вечер, предшествующий ограблению, провод моего домашнего телефона был обрезан. Только случайно я обнаружил обрыв и исправил повреждение.

Несмотря на выходные дни, милиция начала расследование. На месте происшествия побывала оперативная группа, которая произвела осмотр места преступления и выполнила все необходимые действия. Один из офицеров милиции в ходе беседы со мной и директором ООО «Шаг» Анатолием Войтеховским пообещал: «Во что бы то ни стало я найду эти компьютеры». Очень хочется верить.

Однако, если нападение произведено с целью прекращения газеты, то заказчики просчитались, заявляю это со всей ответственностью. Газета «Шаг» будет выходить. ■

Каго ўратоўвае ў Гродне Казанскі абраз?

Сяргей МАКСІМОВІЧ

4 лістапада ў Гродна прыязджаў Патрыяршы экзарх Філарэт. У Свята-Пакроўскім саборы ён правёў урачыстае набажэнства з нагоды дня Казанскай Божай маці, абраз якой знаходзіцца ў гэтым храме.

Сродкі масавай інфармацыі тым часам тлумачылі, што абраз гэты калісьці выратаваў Маскву «ад палякаў» альбо— «ад польскага войска». А па радыё раптам паведамілі, што Казанская Божая маці з'яўляецца «заступніцай Гродна». Слухачы маглі сабе ўявіць, што раз Маскву ад палякаў выратавала, значыцца і Гродна ад іх абароніць. Вось такая блытаніна ўводзіцца ў вушы сённяшнім беларусам.

Добра вядома, аднак, што знойдзены на гарэлішчы ажно ў Казані абраз гэты быў дастаўлены ў Маскву. Чаго, маўляў, збаялася «польскае войска» і пакінула расійскую сталіцу. Адбылося гэта якраз напачатку лістапада 1612 года. Аднак рэч у тым, што гэта — па сённяшніх паняццях было беларуска-польскае войска. І ў Маскве стаялі разам з палякамі продкі беларусаў і гродзенцаў, у прыватнасці. Пры дапамозе Казанскага абраза рускія ад нашых і адбараніліся.

Пасля захопу беларускіх земляў царскія ўлады рабілі ў нас што хацелі. Гатычную Фару Вітаўта яны перарабілі на «Сафійскую» царкву, прымацаваўшы зверху недарэчныя цыбуліны. Але касцёл Вітаўта быў самы высокі, таму цыбуліны цяпер былі відаць з усіх бакоў, каб падарожныя бачылі, што Гродна— «рускі праваслаўны» горад. А каб замацаваць сваю прысутнасць у гэтым храме, якраз і змясцілі абраз Казанскай Божай маці. Гэты акт стаў сімвалам замацавання расійскай прысутнасці на заходніх рубяжах былога Вялікага княства Літоўскага. Як вядома, пазней беларускую уніяцкую царкву цар забараніў, ператварыўшы яе гвалтам у рускую праваслаўную.

Нічога аб гэтым сродкі масавай інфармацыі не паведамілі. Не паведамілі яны таксама і таго, што ў Гродне знаходзіцца толькі копія Казанскага абраза, як, зрэшты, і ў Маскве, дзе таксама вельмі адзначалася свята гэтай іконы. Арыгінал быў скрадзены яшчэ напачатку стагоддзя. Нядаўна ён быў знойдзены ажно ў Ватыкане. Казанскія ўлады звярнуліся туды з просьбай вярнуць абраз. Папа Рымскі адказаў станоўча. Патрыярх Алексій II, аднак, адразу зганіў ініцыятыву, да якой не дадумаліся ў РПЦ. Маўляў, усё гэта — самадзейнасць казанскіх уладаў, а знойдзены быў увогуле, быццам бы, зусім і не арыгінал, хаця сам Алексій яго не бачыў. Усё гэта вынікі палітыканства, паколькі РПЦ не жадае па-сапраўднаму супрацоўнічаць з Ватыканам.

У гэтае палітыканства і мы ўцягнутыя. Наша гісторыя спецыяльна перакуленая з ног на галаву. Нам навязаны расійскія каштоўнасці, расійскі пункт гледжання на нашае ж мінулае. Сёння ў Гродне адзначаюць свята Казанскай іконы, у наступным годзе гучна адсвяткуюць «200-годдзе Гродзенскай губерні». Цары могуць спаць спакойна, іхнія захопніцкія планы цалкам ажыццявіліся пры першым беларускім прэзідэнце. ■

ІНТЭРФАКС

Працэс па забойстве святара паліцыянтамі

У Польшчы ўзноўлены судовы працэс супраць двух генералаў, якія займалі высокія пасты ў МУС падчас сацыялістычнага рэжыму. Уладзіслаў Чыастон і Зянон Платэк абвінавачваюцца ў саўдзеле ў забойстве ў 1984 чатырма супрацоўнікамі МУС святара Ежы Папялюшкі. У.Чыастон, якому зараз 75 гадоў, быў у той час намеснікам міністра ўнутраных справаў і кіраўніком службы бяспекі. 72-гадовы З.Платэк быў кіраўніком чацвёртага ўпраўлення МУС, які займаўся, у тым ліку, і работай з каталіцкай царквой. Забойцы святара, прыгавораныя да розных тэрмінаў зняволення, былі ў ягоным падначаленні.

Расследаванне супраць двух адстаўных генералаў пачалося ў 1990 годзе. Абодва адвяргаюць сваю віну, аднак правялі два гады за кратамі. У 1994 годзе з-за адсутнасці доказаў справа была закрытая. У 1998 годзе справу ізноў адкрылі, але два састарэлыя падазроныя адмовіліся з'явіцца ў суд, спасылаючыся на дрэнны стан здароўя.

Святар Папялюшка быў капеланам руху «Салідарнасць» і па сваёй ініцыятыве служыў «месы за радзіму». Як нагадвае агенцтва ЭФЭ, ён быў скрадзены, падвергнуты катаванню, а яго цела забойцы выкінулі ў балота непадалёк ад горада Торунь. ■

Псіхіятрычная дапамога

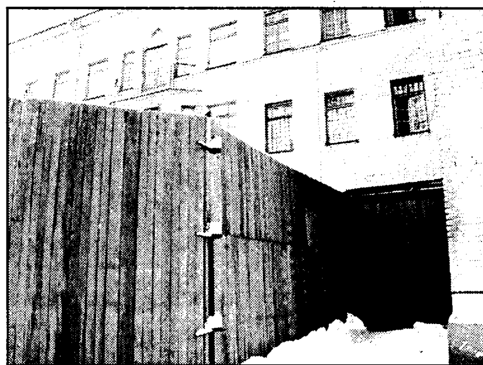
Яшчэ да нашай эры Эпікур зрабіў выснову, што толькі страх перашкаджае людзям быць шчаслівымі

Паліна СЦЕПАНЕНКА

Страх

Увечары ў адной з кватэраў дзевяціпавярховага дома раздаецца званок, на парозе з'яўляецца жанчына і гаворыць: «У пад'ездзе вырашылі усталяваць дзверы з дамафонам. Трэба здаць грошы». Што здарылася? Абрабавалі суседні дом, у тым ліку кватэру сям'і загінуўшай на Нямізе дзяўчыны — рабаўнікі з'елі нават цукеркі з талеркі пад жалобным партрэтам. Вінаватых не знайшлі. Пытанне: наколькі дзверы з дамафонам могуць абараніць ад злачынцаў — дастаткова спрэчнае. Але ў псіхалагічным плане спакайней жыць, ведаючы пра дадатковую абарону жытла.

Можна абараніць сваю кватэру ад злодзеяў. Схавацца нельга толькі ад самога сябе. І за самымі надзейнымі дзвярыма чалавек апынаецца сам-насам са сваімі праблемамі і страхамі. Пры гэтым большасць перакананая ў тым, што лепш за ўсё ўнутранае напружанне здымаецца з дапамогай алкаголю. Шлях падманлівы, бо алкаголь — атрута для нерваў. Занадта захапіўшыся «зняццём стрэсу» з дапамогай напояў можна адночы прачнуцца ў псіхіятрычнай клініцы і даведацца, што сусед па палаце павесіў сваю бабулю, бо тая не давала грошы на гарэлку.

● Стары корпус псіхдыспансера «Навінкі» пад Мінскам

Пяць узроўняў патрэбаў

У свой час амерыканскі псіхолаг Абрахам Маслоў стварыў тэорыю іерархіі асноўных патрэбаў. На самых ніжэйшых узроўнях знаходзяцца патрэбы ў ежы, сне, жытле. Наступная ступень — патрэба ў бяспецы, якую трэба разумець не толькі як фізічную бяспеку, але і сацыяльную абароненасць, псіхалагічны камфорт, адсутнасць страху, кантроль над бягучымі падзеямі. Наступны ўзровень — патрэба ў любові. Вышэй — патрэба ў самасцвярджэнні, каб цябе паважалі. І самая высокая — патрэба самарэалізацыі сваіх магчымасцяў (рэальных ці ўяўных). Калі не задаволены першы ўзровень, чалавек ігнаруе больш высокія патрэбы.

Для Беларусі на сённяшні дзень найбольш актуальныя задавальненні патрэбаў першых трох узроўняў. Страх выгадны для ўлады — перапалоханымі людзьмі лягчэй кіраваць. Асноўным матывам паводзінаў многіх ёсць меналітэ барацьба за больш годны лад жыцця, без маёмаснай нястачы. Пакуль два першыя ўзроўні патрэбаў не задаволеныя, цяжка чакаць ад чалавека імкнення свабоды і самарэалізацыі.

Хто дапаможа?

За мяжой нават ураўнаважаныя людзі лічаць патрэбным звяртацца да псіхатэрапеўтаў. Візіт да яго разглядаецца як магчымасць лепш разабрацца ў сабе, стаць разумней, спакойней і спаконна працаваць і зарабляць больш грошай.

У нас людзі гатовыя співаць і вар'яцець, толькі б не паставілі «на ўлік». Гэта яшчэ адзін страх — страх лічыцца звар'яцелым.

Вельмі часта людзі не ведаюць: куды можна звярнуцца? Шматлікія медыцынскія фірмы, якія прапануюць «лячэнне неўрозаў, стрэсаў, трывожных станаў, залежнасцяў», маюць кошты, якія самі па сабе здольныя выклікаць стрэс у чалавека.

На сённяшні дзень пытанне пра аказанне псіхалагічнай дапамогі аналагічнае пытанню пра ўстаноўку дзвярэй з дамафонам у пад'ездзе. Усе пагаджаюцца: «Трэба!», а сабраць адпаведную суму не могуць.

Аб праблемах псіхалагічнай дапамогі ў нашай краіне апавядае Анатоль Гелда – кандыдат медыцынскіх навук. Ён кіраўнік лабараторыі «Па вывучэнні псіхічных расстройстваў у насельніцтва Рэспублікі Беларусь, пацярпелага ад аварыі на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі». Лабараторыя займацца таксама рашэннем іншых нервова-псіхічных праблемаў.

— У ЗША да псіхатэрапеўта звяртаюцца за парадай. Напрыклад: «Я еду адпачываць у Заходнюю Еўропу. Як пераадолене адлегласцяў, кліматычных паясоў можа адбіцца на маім душэўным здароўі? Ці не будзе мой адпачынак азмрочаны?» І псіхатэрапеўт дае параду.

Нам трэба прывыкаць да тэрміну, які прымяняецца ў замежнай псіхатэрапіі, – кліент. Мяркуючы пад гэтым словам людзі, якія выпрабоўваюць розныя псіхалагічныя праблемы, на фоне якіх узнікае кароткачасовае расстройства. Калі не звяртаць увагу на часовыя расстройствы, яны могуць пераўтварыцца ў сур'ёзныя праблемы, якія патрабуюць псіхіятрычнай дапамогі ва ўмовах стацыянара.

Зараз кантынгент людзей, якія звяртаюцца за псіхатэрапеўтычнай дапамогай, з года ў год расце.

Чалавек можа звярнуцца да ўчастковага псіхіятра або ў дыспансер. У Мінску ёсць «дарослы» дыспансер на вуліцы Бехцерава, ёсць дыспансер для дзяцей і падлеткаў у Кунцаўшчыне. Акрамя ўчастковых псіхіятраў, ёсць участковыя псіхатэрапеўты.

Можна аказаць дапамогу і ананімна. У Мінску існуе гарадскі псіхатэрапеўтычны цэнтр, дзе дапамогу аказваюць ананімна. І калі патрабуе лячэнне, то са згоды кліента будзе праведзенае ананімнае лячэнне. Але калі чалавек сур'ёзна душэўна хворы, то спецыяліст паведаміць, што яму патрабуецца афіцыйнае лячэнне ва ўмовах стацыянара. Сілай гаспіталізацыю ніхто прымяняць не будзе, за выключэннем тых выпадкаў, калі чалавек прадстаўляе пагрозу або для сябе, або для акружаючых. У гэтым выпадку, згодна з законам, прымяняецца прымусовая гаспіталізацыя. Урачэбная псіхіятрычная практыка дакументаваная, і кожны псіхіятр у сваёй урачэбнай практыцы дзейнічае згодна з законам.

Нярэдка фактарам, які з'яўляецца спрыяльным для запуску клінічнага праяўлення расстройства, з'яўляецца г.з. псіхалагічная дзэадаптацыя. Гэта падразумявае парушэнне нармальных псіхалагічных камунікацыяў, псіхалагічнага мікраклімату. Чалавек сябе ўтульна адчувае, калі добры псіхалагічны клімат. Клімат парушаецца, і чалавек пагружаецца ў стан эмацыянальнага зрыву. Эмацыянальны зрыў можа прывесці да душэўнага расстройства – дэпрэсіі, неўрастэніі, розных нервозаў, страхаў.

Мы можам зняць у кліента трывогу, страх, павысіць настрой. Гэта магчыма. Але праблема ў тым, што ён потым вернецца ў тое асяроддзе, якое складае падставы для ўзнікнення хваробы. Па гэтай прычыне трэба шукаць той фактар, які правацыруе захворванне, і спрабаваць адначасова гэты фактар з яго жыцця выключыць. За мяжой вялікая ўвага аказваецца сацыяльнай тэрапіі, калі аднаго чалавека лечыць брыгада ўрачоў, у складзе якіх ёсць псіхіятр, псіхатэрапеўт, сацыяльны работнік. У нас гэтага няма.

У апошнія гады павялічылася колькасць псіхатэрапеўтаў, а восць законаў (у першую чаргу этычных), якія б рэгламентавалі практыку, пакуль не існуе. За мяжой добра наладжаная служба адсеву кандыдатаў, якія не годныя да псіхатэрапеўтычнай службы. У першую чаргу праз экзамен на маральна-этычныя якасці. У нас сістэма адбору не адпрацаваная. У нас патрэба ў псіхатэрапеўтах выклікае запуск непадрыхтаваных асобаў у псіхатэрапеўтычную службу. Таму сярод псіхатэрапеўтаў сустракаюцца людзі, якія замест дапамогі могуць пагоршыць стан кліента. Папрасіць такога спецыяліста пакінуць псіхатэрапеўтычную службу пакуль немагчыма. ■

НЯМІГА

Мы обращаемся к вам!

Мы, родители и родственники трагически погибших на Немиге 30 мая 1999 года, обращаемся к вам за моральной поддержкой.

Начиная с 30 июля 1999 года каждый месяц 30-го числа мы встречаемся вечером в переходе на Немиге. Приезжают иногородние мамы и папы, родственники из других областей. В переходе мы возлагаем цветы, поправляем фотографии, убираем мусор и отдаем дань светлой памяти нашим дорогим детям, сделавшим последний вздох в этом переходе. Нам небезразлично недостойное поведение людей в этом месте, смех, крики, ругань, плевки.

У нашего народа есть обычай ставить храм или крест на крови, то есть на месте гибели и страдания людей. Сегодня уже существует проект памятника, в котором объединена идея храма с мемориалом на месте гибели наших детей. Мы неоднократно обращались к властям по этому вопросу, но чувствовали непонимание людей, от которых зависит решение проблемы.

Если для власти наши слова неубедительны, мы обращаемся к неравнодушным, умным и отзывчивым людям. Если вы хотите, чтобы этот ужас не повторился, чтобы дети возвращались целыми и невредимыми домой, призываем вас подписать наше письмо.

Все ваши советы и пожелания мы примем по телефонам:
252-56-26 – Нина и Михаил Иньковы
273-16-24 – Ольга и Николай Янцовы
241-37-08 – Наталья и Петр Новаковские
или по адресу: **220050 г. Минск, ул. К. Маркса, д. 5, комн. 43**

Общественное объединение «Центр социальной защиты «Немига-99»

Фота Ул. ШЛАПАКА

Пікет на Нямізе атрымаў падтрымку

1.896 подпісаў у падтрымку ідэі стварэння капліцы на месцы гібелі 53 чалавек сабралі бацькі загінуўшых падчас пікета каля станцыі метро «Няміга» 4 лістапада 2000 г.

Мэта пікета – прыцягненне ўвагі грамадскасці і ўладаў да пытання ўшанавання памяці бязвінна загінуўшых. На пачатку пікета ў 12.00 бацькі пачалі разгортваць плакаты, і ў гэты самы час па праспекце Машэрава праехаў картэж А.Лукашэнкі. Дакладна ведама, што падчас пікета вялася аператыўная відэаздымка – усе ўдзельнікі разам з плакатамі былі зафіксаваныя спецслужбамі. Бацькі хочуць ушанаваць памяць сваіх дзяцей пабудовай капліцы. ■

«Рэзервісты» БТ пратэстуюць

Кірэй МАНУЙЛА

Увядзенне новай сеткі вяшчання на БТ праходзіць не зусім гладка. Асабліва незадаволеныя пераўтварэннямі і тым, як яны ладзіліся, тэлевізіёншчыкі, што апынуліся пасля скарачэння колькасці перадачаў са 100 да 34 у так званым «творчым рэзерве».

На Макаёнка,9 арганізавалася нешта накшталт «страйкама». Сюды ўвайшлі ў асноўным супрацоўнікі рэдакцыяў сацыяльных і літаратурна-драматычных праграмаў. «Рэзервісты» называюць конкурс тэлепраектаў «фікцыяй». Мауляў, у новую эфірную сетку ўвайшло тое, што было загадзя пралабіравана і перадвызначана, а большасць заявак нават не разглядалася. Аніякай рэцэнзійнай ацэнкі пададзеных на конкурс праектаў не было.

Разам з тым незапатрабаваныя, хоць і не звольненыя, а проста пакінутыя без працы са сталай зарплатай каля 20 долараў тэлевізіёншчыкі вымагаюць, каб ім далі працаваць. Яны лічаць неразумнай сітуацыю, калі ўласныя кадры і тэхнічнае абсталяванне знаходзяцца ў прастоі, а перадачы замаўляюцца староннім тэлекампаніям.

Што цікава, усе правіны пакрыўджаныя супрацоўнікі БТ ускладаюць на намесніка старшыні канала Ягора Рыбакова і генеральнага прадзюсера Ягора Хрусталёва, а таму па праўду і справядлівасць звярнуліся з адкрытым лістом да старшыні Белтэлерадыёкампаніі Віктара Чыкіна. Яны настойваюць на «празрыстасці» конкурсу тэлепраектаў, у прыватнасці, іх публічнай пісьмовай ацэнцы. Таксама патрабуюць праверкі адмысловымі органамі фінансавай дзейнасці тэлерадыёкампаніі ў апошнія гады і стварэння спецыяльнай камісіі з удзелам прадстаўнікоў рэдакцыяў дзеля выпрацоўкі адзінай канцэпцыі развіцця тэлебачання.

Некаторыя плён гэты ліст ужо даў: Віктар Чыкін паабяцаў, што некалькі тэлепраектаў ад рэдакцыі сацыяльных праграмаў з'явяцца ў сетцы вяшчання. Але на астатнія – сутнасныя – ініцыятывы рэакцыі старшыні БТ пакуль няма.

Між тым на тэлебачанні ўсё часцей гавораць пра прафнепрыдатнасць новага кіраўніцтва і нават падумваюць пра заяву аб недаверу. ■

Садысты ў міліцэйскай форме

Супрацоўнікі міліцыі не вераць у Бога і абяцаюць забіваць нацыянальна свядомых падлеткаў, як жывёлаў.

Корбан Алег, 1985 года нараджэння: *«Я быў затрыманы 3 лістапада за расклейку ўлётак пра мітынг 12 лістапада (маецца на ўвазе акцыя «Маладога Фронту» пад назвай «Пераменаў!»)*

Быў дастаўлены ў РУУС Партызанскага раёна г.Мінска. Міліцыянты, даведаўшыся, за што я быў затрыманы, пачалі здзекавацца – білі па галаве. Потым павялі ў кабінет для складання пратакола. На лесвіцы мяне пнулі нагой, каб я хутка не ішоў. У кабінеце пасадзілі ў крэсла, рукі паклалі на калені і сказалі, каб я не варушыўся. Майго сябра Міхаіла таксама пасадзілі ў крэсла. Да мяне падышоў міліцыянт, спытаў: «Колькі вам плацяць?» Я адказаў: «Мы патрыёты, нам нічога не трэба!»

Ён пачаў біць мяне нагой і пасля кожнага ўдару перапытваў: ці патрыёт я.

*Калі склалі пратакол, той жа міліцыянт павесіў мне на нос прышчэпку, а на ёй былі ключы розныя, ён круціў імі як мог. Другі міліцыянт, які здзекваўся з Міхаіла, сказаў, што запісаў нашыя адрасы, і паабяцаў, што зловіць нас каля хаты і даб'е, як жывёлаў. Нас называлі «дурыкамі, петухамі, лысым». Потым сказаў: «Гэта вы на Першамайскай мяне камнямі закідалі. Гэта былі вы, я вас запомніў. Гэта ты, лысы, **я цябе даб'ю, як жывёлу!»** Потым ён яшчэ раз ударыў мяне па галаве, і тут у кабінет зайшла жанчына* (інспектар па справах непаўналетніх Шмыга). *У яе прысутнасці міліцыянты працягвалі здзекавацца, сказалі, што спішуць на нас магнітолу, якая была некім скрадзеная. Потым міліцыянт лупануў мяне ў жывот з усяе моцы і сказаў, каб мы прызналіся, што ўзялі ўлёткі ў штабе БНФ «Адраджэнне». Білі нас. У той час, калі мы сядзелі там, нельга было варушыць рукамі».*

Царкоў Міхась, 1986 г.н: *«Міліцыянт сказаў: «Зараз мы вас адвядзем у камеру катаванняў, зашчэмім вам пальцы ў дзверы, вы нам тады ўсё раскажаце». Потым убачыў у мяне на шыі крыж і сказаў: **«Ах, ты яшчэ веруючы?! Ты яшчэ ў гэтае г...но верыш?!»** Стаў зрываць з мяне крыж.*

Другі міліцыянт падышоў да мяне і пачаў мне клеіць налепку на галаву, потым яшчэ біў нагамі і пытаўся, дзе бралі ўлёткі?».

Нагадаем, што ўсё адбывалася на вачах інспектара па справах непаўналетніх, жанчыны з прозвішчам Шмыга. ■

Інфармацыйны аддзел ПЦ «Вясна»

КНІГАРНЯ

Вяртанне выцінанкі

Павел ЖАЎНА

У 60-я гады, калі я жыў у Дзятлаве і часта бываў на блізкіх да мястэчка хутарах, амаль у кожнай хаце дзіваваў на простую густоўную аздобу – метровыя выцінанкі на вокнах, даўгія папяровыя «рушнікі» ў куце на абразах.

Паляпшэнне дабрабыту, вынішчэнне «неперспектыўных» малых вёсак і хутароў, арыентацыя на гарадскія занавескі, на «цюль», абыякавасць моладзі да бацькоўскай і дзедаўскай спадчыны пазбавілі нашыя музейныя калекцыі ўзораў выцінанкі. Бальшыня тых ранейшых папяровых упрыгожанняў патрапіла ў печ. У адрозненне ад украінскіх ці польскіх музеяў, дзе народная выцінанка захаваная і прадстаўленая не менш багата за пасхальныя пісанкі. І сама культура выцінанкі хутка знікла пад бязлітаснымі павевамі спажывецкіх настрояў «жыць як людзі». Хіба што на Новы год у садзіках, школах ды ўстановах, аддаючы даніну рамантыцы зрабіць хоць нешта для дзеда мароза ўласнымі рукамі, выразаюць з паперы нязграбныя сняжынкі, якія наклейваюць на ваконнае шкло.

Альбом выцінанак В.Дубінкі вяртае да нас пэўны пласт народнай культуры.

Вячаслаў Дубінка – вядомы пісьменнік, журналіст, выдатны фатограф. Мастацтва выцінанкі, па яго шчырым прызнанні, ён пераняў ад маці, відаць, шмат што запомніў з дзяцінства, якое прайшло ў пасляваеннай слуцкай вёсцы. Выданне выцінанак прадстаўляе яго як таленавітага народнага майстра, адоранага тонкім густам і неардынарным бачаннем свету. Кожная выцінанка

мае асобны сюжэт, канцэнтравана апавядае пра ўяўнае жыццё.

Майстроў выцінанкі сёння не шмат. Не прыгадаць у нас і спецыяльных выставак, прысвечаных гэтай галіне народнага мастацтва. І новая культура яе пакуль неразвітая, мала падставаў казаць пра яе шырокае адраджэнне. У гэтых адносінах выданне альбома можна лічыць унікальнай з'явай. Камплект з 20 узораў, выкананы на вельмі каштоўнай паперы, сам па сабе неаспрэчны твор мастацтва. Аўтар рыхтаваўся выдаць альбом болей за дзесяць гадоў. Не столькі з-за складанасці выканання кампазіцыяў, колькі з-за немагчымасці знайсці выдаўца. «Выцінанкі» — выданне аўтарскае. Мастацкім рэдактарам альбома выступіў вядомы мастак Уладзімір Крукоўскі. Уступны артыкул напісаў мастацтвазнаўца Яўген Сахута. Мае выданне і аўтарскі нарыс, у якім Вячаслаў Дубінка з уласцівым яму пачуццём гумару апавядае пра сваё жыццё, пабачаныя краіны, журналісцкі шлях, дзіцячыя і дарослыя захапленні. Выцінанка – з дарослых хобі. Вось некалькі аўтабіяграфічных радкоў, прысвечаных гэтаму занятку: «Як выпадала хвілінка вольная, чараваў над паперай. Толькі праз паўгады замест простых сняжынак і сурвэтак атрымалася больш-менш удалая кампазіцыя – вежа старажытнага замка. А пасля набегла асаблівае натхненне. Выштукоўваў нажніцамі з паперы ўсё, што душа прасіла. За дзесяцігоддзі шчыравання нажніцамі над паперай быў удзельнікам шматлікіх выставаў: на Украіне, у Вільні, Чэлябінску, Маскве, Плоўдзіве. Аздобіў шмат дзіцячых кніжак, паэтычных зборнікаў, маю за гэта некалькі дыпломаў».

Альбом Дубінкі выдадзены малым накладам – 500 асобнікаў і можа аздобіць любую нават самую адборную бібліятэку. ■

«Членашкодніцкая» прасунутасць

Кірыла ПАЗЬНЯК

Беларусаў, аздобленых у самых розных частках цела татуіроўкамі і пірсінгам, з кожным годам даводзіцца бачыць усё болей. Завушніцы і калечкі сталі насіць не толькі жанчыны і не толькі ў вушах, а наколкі – ужо даўно не нацэльны атрыбут выключна крымінальных элементаў. Гэта і разняволенае самавыяўленне, і фрэйдысцкія завіханні асобы, і разам з тым – сляпая мода і дурнота. У любым выпадку цікава, як яно ўсё робіцца?

Самыя старажытныя татуіроўкі датуюцца 4-ым тысячагоддзем да н.э.. – яны ёсць на егіпецкіх муміях. Гістарычныя *tattoo,* у адрозненне ад сучасных, мелі збольшага практычны сэнс. Пры першабытным ладзе — ад малюнка ў якасці знака племені, сямейнага стану і сацыяльнай прыналежнасці да тату-выявы з магічнай, як лічылася, сілай. У Кітаі для меткі злачынцаў на іхнія лбы наколвалі іерогліф «сабака», а японскія гейшы, татуіруючы сабе ўсё, апрача твараў і далоняў, абыходзілі такім чынам забарону паказваць аголенае цела.

Неяк Джэймс Кук з аднаго плавання прывёз спрэс зататуіраванага палінезійца. Пасля гэтага выпадку ўвайшло ў моду паказваць такія «жывыя карціны» на ярмарках і цыркавых прадстаўленнях. Потым пераймаць татуіроўкі паступова пачалі еўрапейцы. Пераважна матросы і шахцёры дзеля адмеціны цэхавай салідарнасці.

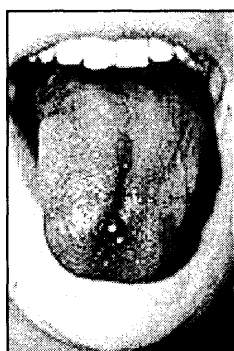
У СССР татуіроўкі былі найперш прыкметай зэкаў і наогул маргіналаў (адсюль – ад колеру наколак — «сінія, сінюгі»). Кожная карцінка мела сваё значэнне і змест: які статус быў у яе ўладальніка на «зоне», за што і колькі ён сядзеў. Былі аматары што-небудзь нанесці сабе на скуру і сярод добрапрыстойных грамадзянаў. Яны абмяжоўваліся малымі па памерах і часцей за ўсё тэкставымі наколкамі: пісалі ўласныя імёны альбо імёны каханак. Выглядала і выглядае такое самаробства досыць убога. Многія на працягу ўсяго жыцця шкадуюць, што калісьці па-дурному заплямілі рукі, плечы ці грудзі.

Татуіроўкі можна пазбавіцца толькі праз хірургічнае ўмяшальніцтва, прычым на яе месцы ўсё роўна застануцца шнары і рубцы.

У якасці выйсця няўдакі з самаробнымі брыдотнымі і каравымі наколкамі звяртаюцца да прафесійных майстроў татуіровак па пераробку на больш прыстойныя. Да прыкладу, у мінскім тату-салоне «У лісіцы», які афіцыйна працуе ўжо амаль 4 гады, кажуць, што першым часам такія небаракі складалі палову ад усіх кліентаў, а зараз – гэта кожны пяты.

«У лісіцы» – ці не самае вядомае ў Беларусі месца, дзе робяць татуіроўкі. Нядаўна на тэлебачанні быў нават запушчаны іхні рэкламны ролік. Дарэчы, усе татуіроўшчыкі, што працуюць тут, маюць мастакоўскую адукацыю. Таму якасць малюнка, выразнасць лініяў і насычаная каляровая гама гарантуюцца. Але змест можа быць якім заўгодна – усё залежыць ад пажадання і густу заказчыка. Гаспадыня салона Святлана Жыгімонт, якая і ёсць Лісіцай, кажа, што «гэта ягоны выбар, і чалавек сам за тое адказвае». Узроставы цэнз для татуіравання – 16 гадоў. Настойліва адгаворваць не будуць, адзінае —

папярэдзяць, калі малюнак, які кліент з-за недасведчанасці жадае бачыць у сябе на целе, можа прывесці ў будучым да непрыемнасцяў. Скажам, калі аматар татуіроўкі раптам хоча займець на плячы «карону» з масцю бубны альбо «павука ў павуціне» – знакі гомасексуалістаў і злодзеяў. Але пра ўсё папярэдзіць у са-

лоне не могуць, бо «трэба некалькі гадоў жыцця пакласці, каб дасканала вывучыць розную сімволіку». Што тычыцца своеасаблівага рэйтынгу частак цела, дзе часцей за ўсё робяць татуіроўку, то ў абодвух палоў на першым месцы знаходзіцца плячо, далей у мужчынаў – перадплечча і спіна, а ў жанчынаў – клубы.

Нататуіраваць малюнак да 30 кв.см. (трохі болей каробкі запалак) будзе каштаваць 33 тысячы рублёў. У параўнанні з іншымі краінамі гэта досыць танна: у санкт-пецярбургскай Акадэміі бодзі-арту кошты большыя ў 5 разоў, у Еўропе і ЗША – яшчэ даражэй. За адзінку рабочай плошчы татуіроўшчыкі звычайна бяруць «пачак» – гэта 50 кв.см., памеры стандартнага цыгарэтнага пачка. Размаляваць усю спіну, напрыклад, абыдзецца блізу 1.000 долараў. Тату-працэдура з анестэзіяй каштуе на 20% даражэй. Боль пры наколкавым роспісе ў кожнага індывідуальны: хтосьці трывае нармальна, нехта губляе прытомнасць.

Працэс татуіравання просты: пад скуру на 1-1,5 мм іголкай уганяецца спіртовы раствор фарбы. Потым яна засвойваецца ў скуравых тканках. Свежая татуіроўка ўяўляе сабой рану, як ад падрапанага калена. Зажыве і будзе гатовая яна прыкладна праз 2 тыдні. Дарэчы, іголка абавязкова павінна быць, як і пальчаткі майстра, аднаразавай, а ўсе суправаджаючыя працэдуру рэчы, напрыклад, ёмістасці з фарбамі, прастэрылізаваныя. Усё мусіць быць стэрыльна, як у стаматалагічным кабінеце. Гэта асноўная ўмова для легальнай дзейнасці тату-салона ад санэпідэмстанцыі і міністэрства аховы здароўя.

«У лісіцы» мне паказалі фотаальбом сваіх твораў на целах кліентаў. Вымалявана гжэчна – на тое і прафесійныя мастакі. Матывы малюнкаў самыя розныя – ад біблейскіх да абстракцыянізму. Што праўда, ёсць дастаткова арыгінальныя. Аднак звычайна людзі звяртаюцца па банальшчыну – пялёсткі, матылькоў ды яшчарак. Ужо не кажучы пра тое, што на гэта ім самім і іхнім знаёмцам давядзецца глядзець усё жыццё. На адно і тое ж. Пачуванне арыгінальнасці і навюткасці, што было, знікае. Адсюль, відаць, і спараджаецца татуманія: адзін малюнак прыядаецца – робіцца чарговы, а чыстага цела застаецца ўсё меней.

Да ўсяго «У лісіцы» робяць перманентны макіяж, які трымаецца некалькі гадоў і каштуе ў 2-3 разы даражэй за татуіроўку. Таксама робіцца пірсінг, то бок, праколванне цела, і шнараванне, гэта значыць, штучнае нанясенне шнароў. Зрабіць у сабе ў целе дзірку каштуе 22 тысячы рублёў. Незалежна ад таго, дзе – у вуху, брыве, носе, языку, пупе ці геніталіях. Пры пірсінгу зажыўленне праходзіць марудней, чым пры татуіраванні. Хутчэй за ўсё зажывае язык, а вось дзеля таго, каб пафарсіць здаровым праколатым пупком, давядзецца чакаць 6 месяцаў.

За амаль 4 гады афіцыйнага існавання салона лісіцы» сюды звярнуліся каля 5 тысячаў чалавек. Тут кажуць, што ў асноўным публіка каля 30 гадоў і больш-менш заможная. А наогул, улічваючы праколатыя вушы амаль 90% жанчынаў і самаробныя наколкі, можна сказаць, што татуіроўкі і пірсінг маюць больш за палову беларусаў. Дарэчы, гаспадыня салона гаворыць, што ў іх, напрыклад, «перабывала палова «Альфа-радыё». ■

СПОРТ

Клетачны правал

Аляксей СТАЎСКІ

Розных вынікаў выступлення беларускіх шахматыстаў на сусветнай шахматнай алімпіядзе ў Стамбуле чакалі беларускія аматары спорту, але не такога правалу!..

З часу мінулага выхаду НАШАЙ СВАБОДЫ тыдзень таму беларускія шахматысты згулялі пяць матчаў, з якіх выйгралі толькі адзін – у вельмі слабой зборнай Бангландэша (4:0). Але пры гэтым мінімальна прайгралі Галандыі — 1,5:2,5, узялі толькі па адным ачку ў матчах з іспанцамі і латышамі і ўвогуле толькі палову ачка ў гульні з кітайцамі. Агульная колькасць ачкоў, набраных нашымі, складае роўна 21, што дазволіла займаць зараз толькі пяцідзесятае(!) месца. Канешне, яшчэ наперадзе чатыры туры, але неяк ужо не верыцца ў кардынальныя зрухі да лепшага нашай шахматнай дружыны. Для параўнання, ад лідэра, зборнай Расіі, мы адстаем на цэлых сем ачкоў (пакуль што).

Жанчыны займаюць месца ў чацвёртым дзесятку, што ў прынцыпе і ёсць рэалізацыяй іхняга патэнцыялу. У апошніх турах яны перамаглі толькі манголак — 2:1, згулялі ўнічыю з Венесуэлай і Румыніяй — 1,5:1,5 і прайгралі 1:2 палячкам, грачанкам і латышкам. Зараз нашы шахматысткі маюць 16 ачкоў і адстаюць ад лідэра (кітаянак) на сем. Трэба адзначыць яўную няроўнасць выступлення шахматыстак, што і становіцца прычынай няўдалага выступлення. Калі Наталля Палякова і Генрыета Лагвілава, якія лічыліся адпаведна трэцім і другім нумарамі каманды, набралі на дваіх адзінаццаць ачкоў, то дзве астатнія шахматысткі, у тым ліку №1 Раіса Эйдэльсон, на дваіх набралі толькі пяць. А галоўны крытэрый поспеху на падобных спаборніцтвах – стабільны склад каманды і гульня без зрываў і правалаў. Зрэшты, у адрозненне ад мужчын, у жанчын яшчэ ёсць шанец трапіць прынамсі ў дваццатку лепшых. Засталося пяць тураў. ■

Футбол пайшоў на адпачынак

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Завяршыўся чарговы чэмпіянат Беларусі па футболе. Медальная інтрыга захоўвалася да апошняга тура, і толькі ў ім стала вядома, што сярэбраныя медалі ўсё ж дастануцца барысаўскаму БАТЭ, які цяпер і выступіць наступным летам у розыгрышы еўрапейскага кубка УЕФА, а бронзаваму прызёру, мінскаму «Дынама», дастанецца пуцёўка ў кубак Інтэртата. Усё гэта было абумоўлена тым, што «Дынама» ў апошнім туры ў прынцыповым матчы з чэмпіёнам краіны мазырскай «Славіяй» на сваім полі прайграла з лікам 0:1, а галоўны канкурэнт БАТЭ аднячасова з гэткім жа лікам перамог мінскае «Тарпеда». У «Дынама» тым не менш яшчэ застаецца шанец трапіць у кубак УЕФА праз перамогу ў розыгрышы кубка Беларусі.

Між тым гэтак жа незаўважна, як і чэмпіянат Беларусі, завяршыўся ўвесь футбольны сезон тых краінаў, дзе чэмпіянаты праводзяцца па сістэме «вясна—восень». У тым ліку і ў нас. І ўжо можна падводзіць вынікі. А вынікі ў гэтым годзе ўсё ж крыху больш абнадзейваюць, чым у мінулым. Зайграла зборная. Зайграла шчыра, па-сапраўднаму, так, як можа гуляць. З'явілася нейкая надзея, якой раней не было. А ўсё дзякуючы Эдуарду Малафееву, «новаму-старому» трэнеру галоўнай каманды беларусаў.

Правалілі еўракубкі. Зрэшты, ужо паступова прызвычайваемся. Усе лепшыя гуляюць за мяжой, а ў сваіх клубах застаюцца толькі тыя, каго ніхто купляць не жадае...

Перапынак да вясны. Але ўжо ў канцы сакавіка зноў мяч будзе ўстаноўлены ў цэнтры брудна-зеленаватай паляны, і зноў усё пачнецца спачатку. Новы сезон, новыя надзеі.

А тым часам падведзеныя вынікі штогадовага традыцыйнага апытання наконт лепшага футбаліста Беларусі. Ім у другі раз у жыцці стаў паўабаронца кіеўскага «Дынама» і зборнай Беларусі Аляксандр Хацкевіч. Другое і трэцяе месцы занялі адпаведна Валянцін Бялькевіч і Раман Васілюк. ■

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана ў друкарні УП «Мэджык»
г. Мінск, ул. Кнорына, 50. Заказ №848 Нумар падпісаны ў друк 9/11/2000 (15:00) Наклад – 9.290